

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

Taxa postală plătită în r
aprobării Dir. Gen. PTT

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
Ér 1-2. B

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 247 (1393) szám * Péntek, 1936 október 30

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Csehszlovákia és Románia államfői ünnepi pohárköszöntőkben méltatták a kisantant jelentőségét

Két és félórás tanácskozás folyt le Károly király, Benes
elnök és a két külügyminiszter között

Prágából jelentik: II. Károly király látoga-
tása alkalmából a prágai Várban szerdán este
(díszbéd volt, amelyen Benes, csehszlovák köz-
társasági elnök és Károly király pohárköszön-
tőt mondott.

Benes pohárköszöntőjében kijelentette,
hogy Károly király látogatása jelképe a két nép
barátságának, egyben pedig annak is, hogy a
kisantant-politikai rendszer életereje egyre nő.

A látogatás — mondotta — alkalmat
nyújt arra is, hogy a mai nemzetközi élet
gyors és gyakran rohamos fejleményeit átte-
kinthessük. Ami történelmi fordulatok várha-
zó, azokkal szemben a felkészülés módjait kö-
zösen meg kell vitatnunk s a közös álláspon-
tot ki kell alakítanunk. A kisantant változat-
lan alap e közösség mindig időszerű kialakí-
lására. Mikor az egyes államok belsejében is
nagy felfogásbeli ellentétek dúlnak,

s mikor másutt szövetségek bomlanak
föl és új meg új csoportosulások lé-
tesülnek: a kisantant szilárd és megin-
gathatatlan támasz tagjai számára. A
kisantant így vártörőként áll, de anél-
kül, hogy börtön volna. Számunkra
dogma a benne való összetartás, de
ez a dogma nem követeli, hogy felad-
juk józan eszünket

és nem veszítjük el szem elől a politikai, gaz-
dasági és társadalmi élet népi szükségleteit
sem.

Károly király válaszában többek között a
következőket mondotta:

— Ezekben a napokban, amikor a nemzet-
közi élet oly gyorsan változik és annyi pro-
blémát vet föl megoldásra, kötelessége a kis-
antantnak, hogy összetartását újból megerő-
sítse. Olyan közösség vagyunk, mely bizik
jogaiban és erejében. Biztosítékai vagyunk
s rendnek. Sérthetetlen határaink nemzeti
beretében hűséges őrzői vagyunk a békének
s barátai minden loyális együttműködésnek.

Hangoztatta a továbbiakban Károly király,
hogy Romániát a vele oly szoros szövetségben
és barátságban élő csehszlovák köztársaság-
hoz törhetetlen rokonérzés fűzi és ugyanígy a
kisantant összetartása, baráti összetartozása is
felbonthatatlan.

Az ebédet fogadás követte.

ALLÁSFOGLALÁS A NYUGATI HATALMAK
BEKESZERVEZÉSE ÉS AZ OLASZ-OSZTRÁK
—MAGYAR CSOPORTTAL VALÓ EGYÜTT-
MŰKÖDÉS TEKINTETÉBEN.

A fogadás befejezése után Benes elnök
Károly királyt, valamint Antonescu román és
Krofta csehszlovák külügyminisztert meghívta
a Várban levő magánlakására teára. Az itt
folytatott politikai tanácskozás két és fél óra
hosszig tartott. Utána hivatalos jelentést adtak
ki. Eszerint a két államfő a két ország minisz-
ter jelenlétében megvitatta a két ország politi-
kájának minden kérdését, nemkülönben a szo-

rosan a kisantanttra tartozó, s aztán az egész
Európára kiterjedő politika főbb kérdéseit.
Megállapítható, hogy minden megvitatott kér-
désben egybehangzóak a nézeteik.

Legteljesebb egyetértés áll fenn a két
államfő között abban a tekintetben,
hogy a legközelebbi jövőben a két or-
szág közösen milyen politikát kö-
vessen.

Számbevették a tárgyaló felek, hogy a kis-
antant külügyminisztereinek legutóbbi pozso-
nyi összejövétele megállapított bizonyos irány-

A fővárosi román sajtó baloldali és jobboldali vezető lapjai kiemelik a prágai beszédek különös értelmét

Bucuresti. Saját tud. A Dimineata kikül-
dött tudósítója a következő végkövetkeztetést
fűzi a két államfőnek a prágai diszvacsorán el-
mondott beszédéhez:

Mindkét beszéd rendkívüli jelentőségű,
különösen a mai külpolitikai helyzetre való
tekintettel s alkalmasak arra, hogy szétoszlas-
sák a kisantant ellen szőtt intrikákat. Benes
elnök kifejezésre juttatta, hogy Károly király
látogatása betetőzi az eddig megvalósított
munkát és szimbóluma a két nép barátságának
és szövetségének, valamint a kisantant által
reprezentált politikai rendszer életerejének. A
király viszont hangsúlyozta, hogy a mai körü-
lmények között a kisantantnak kötelessége új-
ból kifejezésre juttatni belső összetartó erejét.
Egyébként, — mint Benes is jelezte, — a két
államfő a két külügyminiszter jelenlétében
meg fogja beszélni a csütörtöki nap folyamán
az időszerű külpolitikai kérdéseket, ami azt
jelenti, hogy a királyi látogatás végén politikai
jellegű hivatalos közleményt fognak kiadni.

A Curentul így ír:

Politikai körökben élénken kommentálják
Benes beszédének azt a részét, ahol a csehszlo-
vák államfő a mélyeséges eszmei különbségekről
szól, amelyek az államok belpolitikájában
mutatkoznak, s amelyek kisugárzanak a kül-
politikára is, valamint azt a részt, amelyben az
elnök kijelenti, hogy a kisantant megőrzi élet-
képességét, anélkül, hogy elvesztené alkalmaz-
kodó képességét és rugalmasságát. S végül azt
rész is, amelyben azt mondja Benes, hogy a
kisantant dogma lett, amely áldozatokat követel.

Ez azt jelenti, — írja a Curentul, — hogy
azt a hecsvágyat, hogy nemzetközi politikai
irányokat termeljünk ki, egy földönjáróbb po-
litika fogja helyettesíteni a kisantantnál. Szeré-
nyebb és céljaiban jobban elhatárolt politika,
amely azonban nem tér el eredeti törekvései-
től. Nem mond le arról, hogy eltorlaszolja Ma-
gyarország irredenta velleitársait, de nem fog
örökké rágódni ezen a kérdésen és nem fogja
azt surlódások és állandó izgatások eszközévé
felhasználni.

Olaszország és Németország sürgeti a locarno-i értekezlet összehívását

Moszkva kizárásával akarnak egyezkedni

Párizsból jelentik: Németország és Olasz-
ország tudvalevően eddig olyan magartást ta-
núsítottak, mely nem kedvezett az új locarno-i
értekezlet összehívására irányuló francia és
angol törekvéseknek.

Most Londonban olyan hírek keringenek,
hogy Németország és Olaszország megváltoz-
tatta ezt a felfogását. A két állam most már
nem csak akadályt nem gördít az értekezlet

összehívása elé, hanem sürgeti a nemzetközi
tanácskozás egybehívását.

A Figaro azt a véleményt fejezi ki, hogy
Berlin és Róma a szovjetkormány jelenlegi
népszerűtlenségéből hasznot akar húzni. Most
akarja összehívni a locarno-i értekezletet, mi-
kor több eshetőséggel számíthat arra, hogy
Moszkvát sikerüljön fog ettől az értekezlettől tá-
voltartani. Moszkva meghívását eddig úgy
Anglia, mint Franciaország szükségesnek látta.

Uj bünper az orosz szovjet elégedetlenjei ellen

Volt népbiztosok és egy tábornok a vádlottak között

Párizsból jelentik: A *Matin* szerint november közepén megkezdődik a Zinovjev-pör második felvonása. A szovjet ugyanis sorozatos diplomáciai kudarcjai miatt a legvadabb terrorhoz folyamodik és kiírta mindazokat, akik elégedetlenségüknek hangot adnak.

A vádlottak padján ezúttal *Sokolnykov, Ublanov, Serebrjakov, Putna, Radek, Pjatkov* és mások ülnek. *Sokolnykov, Ublanov* és *Serebrjakov* népbiztosok voltak. *Radek* a hivatalos lap szerkesztője és *Litvinov* bizalmasa.

Putna tábornok pedig volt hadtestparancsnok. Van egy *Arkut* nevű vádlott is, aki a szovjet állami bankjának volt a kormányzója.

Az elsoroltak ellen a vád az, hogy támogatják a trockista mozgalmat. Az új trockistapert — a Zinovjev-féle bünpörrel ellentétben — zárt ajtók mögött tárgyalják és csak az ítéletet közlik majd a nyilvánossággal.

Moszkvában bizonyosra veszik, hogy az ítélet ezúttal is halálos lesz.

Megszigorították az idegenek ellenőrzését

Bucurestiből jelentik: *Iuca* belügyminiszter a következő rendeletet adta ki az idegenek tartózkodási engedélyeinek kiadása ügyében:

Csak azon tartózkodási engedély elnyerésére irányuló kérvényeket intéznek el ezúttal az illetékes hatóságok, amely kérvényt közvetlenül a sziguranca vezérigazgatósághoz, vagy pedig a fővárosi rendőrkveszturához nyújtották be, vagy az iktatóba személyesen, vagy pedig posta útján. Az úymódon benyújtott kérvények elintézésénél az alábbi szabályok nyernek alkalmazást:

Szakembereknél: Meg kell szerezni előzetesen a munkaügyi és a kereskedelmi minisztériumok engedélyét, de ilyen esetekben is a sziguranca vezérigazgatójának, vagy a fővárosi rendőrség kveszturójának joga van állambiztonsági szempontból a tartózkodási engedély elnyerésére irányuló kérvényt visszautasítani.

Magánosoknál: A belügyminisztérium dönt a másik két minisztérium kiküldötteinek meghallgatása nélkül azon megállapodások figyelembevételével, melyek Románia és a többi államok között fennállnak. Hasonlóképpen a belügyminisztérium intézi el azon külföldiek kérvényeit, akik tanulmányainak elvégzése céljából jöttek az országba, azonban tekintetbe veszi a közoktatásügyi minisztérium véleményét.

Azon kérvényeket, melyek egy évnél rövidebb tartózkodási időre szólnak, úymódon intézik el, hogy a tartózkodási engedély a kérvényben megjelölt időtartamra szól. Ha a kérvényező egy évnél hosszabb ideig akar az országban tartózkodni, az engedélyt egy évre ad-

ják ki, azután esetleg meghosszabbítják az engedélyt.

A külföldiek tartózkodási engedélyének tekintetében a legfőbb hatóság egy bizottság, mely a belügyminisztériumban ülészik és amelynek elnöke a belügyminisztérium vezetőtitkára, tagjai pedig a munkaügyi minisztérium vezetőtitkárjai. A bizottság a hozzá beérkező heti jelentések alapján minden kiadott tartózkodási engedélyt felülvizsgál és jóváhagy.

Ujabb sztrájkhullám Franciaországban

Párizsból jelentik: Franciaországot új sztrájkhullám borította el. Az északfranciaországi iparvidéken a gyárak tömegesen zárnak be. Az újabb munkabeszüntetést a szén- szállító munkások sztrájkja idézte elő, mert szénhiány miatt több gyár kénytelen volt üzemét leállítani.

A lillei iparvidéken szerdán este negyven gyár zárta be kapuit és emiatt 20 ezer munkás vesztette kenyerét.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

Román kezekbe kerül a Svábhegyi Szanatórium

Budapestről jelentik: Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy meglehetősen előrehaladott tárgyalások folynak a Svábhegyi Szanatórium eladásáról. A sanatórium tulajdonosa tudvalevően az Angol-Magyar Bank, amely egy bucuresti érdekeltséggel tárgyal az eladásról. A román csoport 1.250.000 pengő (közel 40 millió leit), kínál a sanatóriumért. Amennyiben a tranzakció létrejön, úgy a mostani bérlet, dr. Györki Sándor főorvos, — akinek rezsimje alatt a sanatórium kétségkívül nagyon fellendült — előreláthatólag kénytelen lesz elhagyni a sanatóriumot.

Azana lemondott Madridról

A spanyol fővárosban ismét garázdálkodnak a gyilkossághoz szokott hordák

Párizsból jelentik. A *Matin* hendayei jelentése szerint *Azana* a barcelonai polgárőrséghez beszédet intézett. Ebben kijelentette, hogy Madrid eleste küszöbön áll és az esemény nem érinti meglepetésszerűen a kormányt.

A főváros helyzete különben egyre súlyosabb. *Mola* tábornok csapatai új állásaikból is kiléptek és négy irányban nyomulnak előre Madrid felé.

Ujabb jelentés szerint csütörtök reggel *Franko* tábornok utasítására a nemzetiek előőrsői erős tüzelést kezdtek Madrid egyik elővárosa, Puerto del Sol ellen, hogy rájésszenek a fegyverszünetben ismét garázdálkodni kezdő felelőtlen elemekre. Ezeknek az utcai szereplése mind aggasztóbb s tartani lehet tőle, hogy ezek a naponkénti gyilkosságokhoz szokott hordák a nemzetiek bevonulása előtt szörnyű vérfürdőt rendeznek. Most már csak az menti meg a helyzetet, ha azok, akiket csak terrorral kényszerítettek a vörös milícia soraiba, szembefordulnak az anarchistákkal és akár fegyverrel is, megakadályozzák a főváros felgyújtását.

A vörös kormány csütörtökön napiparancsot adott, melyben győzelemre buzdítja a milicistákat. A napiparancs szerint a győzelem biztos.

„AZORKA“

irta: Ormos Gerő

Fjodor Michájlovics elmondok önnek egy nagyon meleg és érdekes élményt.

Itt lakik az utcánk végén egy penészes pincelakásban bizonyos Vendel János szegényember. Annyira szegény, hogy azt már nem lehet elég sötét színekkel leírni. Ujságárus az egyik kapumélyedésben. És majdnem teljesen vak. Ezért aztán mindig jó mélyen behúzódik a falhoz, van egy apró zsamolykája, azon üldögél s egy rongyos pokróc takarja a lábait. Mindenkinél köszön, aki megáll mellette, ismeri már a vevők lézésének, megállásának koppanását s megkérdi egyhanguan, szomorúan:

— Milyet tetszik parancsolni?

A pénzt, amit az újságért kap, meg se fapoztatja, csak beleereszti bőrtáskájába Megbízik mindenkinben.

Ennek a Vendel Jánosnak van egy csenevész kislánya, Jani. Tíz éves lehet s akkorka, mint az öklöm. Csontos, esettmellű kis jószág s nagy, fekete szemekkel bámulja a rohanó utcát. Mert mindig ott ül az apja mellett, s nyújtja oda az újságot a vevőknek s ha alkalom kínálkozik, külön munkát vállal. Hazaviszi tíz fillérért a csomagokat, átsegít a forgalmas uttesteken nehezen mozgó öregeket.

Ezért nem kér semmit. Ha megköszönök, úgy ver a szíve a boldogságtól, hogy majd kiszakítja vékonyka hordáit. Visszafut az apjához, odabujik melléje s azt mondja dicsekedve:

— Átvezettem a nént, mert nagyon öreg...

Erre Vendel János megsimogatja a fejét, hallgat, de oly forró szavak bizsergenek a nyelvén, oly büszke a rongyos fiára, hogy percekig elsimogatja. Szeretne megfelelő formát találni, tán azt mondani a gyerekeknek: jól van Janikám, áldjon meg az Istenke. De fáradt a nyelve, az agya s valami tompa melegség nyomja a lelkét. Legjobb ilyenkor csendben örülni.

Egyszer feljött hozzám valamiért ez a Jani. És itt mingyárt el is mondom, miért éppen önnek tartogatiam ezt az élményt, kedves jó Fjodor Michájlovics.

Ugyanis volt nekem akkor egy apró kutyám, amolyan nevetni való keverék: rövidtestű, fehér-foltos s mégis úgy tűnik, ha nézte az ember, hogy ennek az állatnak nagyon kéne lenni. Elfajzott, hiába. Ez sohase lesz nagy. Erős apjától csak a fejét örökölte és értelmes szemét, a testét azonban csepp anyjától.

Amikor a Jani gyerek beállított hozzám egy csomaggal, ez a kutya valami egészen furcsa rokonérés alapján oly boldogan futott eléje, úgy ugrált a lábaira, úgy nyaldosta a kezét, hogy felfigyeltem rá és mintha a Janit is elfoxta volna valami őszlönös melegség a kutya iránt. Amint letette a csomagot, nem

állott meg alázatosan, mint máskor, hogy megvárja a tíz fillért, hanem lehajolt, aztán letérdelt a kutyához, piros öröm robbant elő belőle, simogatta, becézgette, felvette a karjára, magához szorította s megint letette, hogy ugráljon körülötte.

Aztán felnézett rám ragyogó szemekkel s megkérdezte:

— Hogy hívják?

Akkor eszembe jutott ön. Fjodor Michájlovics s bár adtam már nevet a kutyámnak, magam sem tudom miért, azt mondtam csendesen:

— Azorka.

A gyerek felcsodálkozott rám.

— Azorka?

— Azorka.

Nem értette ezt a nevet, tán nem is tartotta kutyához illőnek, de egyre melegebben ismételte: Azorka, Azorka...

És nem akart elmenni. Ott kuporgott az előszobában, már annyira megbátorodott, hogy fűtült, kiabált a kutyának, csak úgy zengett a ház tőle... Azorka! Azorka!

Beszélgetni kezdtem vele.

— Tetszik neked ez az Azorka?

Ritkán láttam embert ilyen boldogan felelni:

— Nagyon tetszik!

És felkapta a kis jószágot, megcsókolta s

A londoni semlegességi bizottság alaptalanoknak mondotta ki az Olaszország és Portugália ellen emelt orosz vádakat

Botránys jelenetek a bizottság ülésén

Londonból jelentik: A nemzetközi semlegességi bizottság ülésén olyan botránysok játszódtak le, amelyek páratlanul állnak a diplomáciai tárgyalások történetében. A botránys jelenetek középpontjában **Majszkij** szovjetkövét állott, aki folytonos vitatkozásával és kihívó magatartásával a bizottság csaknem valamennyi tagját maga ellen ingerelte.

Majszkij újabb jegyzéket terjesztett elő az ülésen és abban Madrid számára olyan cselekvési szabadságot követelt a hadianyagvásárlás terén, mint más országok számára. Hangoztatta, hogy a szovjetnek ugyanugy áll módjában fegyvert szállítani Madrid részére, mint bármely más állam részére.

A PORTUGAL KÖVET GÉSZETÜZ A SZOVJET KÖVETTEL

A szovjetkövét ezután felsorolta a fasiszta államok, főként Portugália és Olaszország elleni újabb vádjait. A portugál megbízott erőlyes hangon kikérte a gyanúsításokat, mire heves szóváltás keletkezett a szovjet- és portugál

megbízott között. Végül is a portugál megbízott az asztalra vágta aktatáskáját és indulatosan felkiáltott:

— *Nekem már elég volt ezekből a tárgyalásokból! Egy szovjet-megbízott áll itt, akinek van képe ahhoz, hogy a békéről és demokráciáról beszéljen! Szégyelje magát!*

Újabb izgalom keletkezett, amikor a portugál kormány jegyzékét bejelentették. Ez viszontvadásokat tartalmaz a szovjettel szemben.

Az ülésről kiadott hivatalos jelentés leírja a tanácskozás lefolyását. A bizottság mindenekelőtt a tárgyalások titkosságának kérdésével foglalkozott. Ebben a kérdésben az albizottság két javaslatot terjesztett elő. Az egyik javaslat szerint mind a bizottság, mind az albizottság üléséről hivatalos közleményt kell közzétenni. A másik szükségesnek tartja, hogy bizonyos esetekben szó szerint közöljék a bizottsági tagok felszólalásait. Ezt a két javaslatot a bizottság elfogadta.

Az orosz magyarázó jegyzék napirenden. Az ülés tagjai kétértelműnek látják a szovjet magatartását

Az elnök ezután felolvasta a moszkvai kormány magyarázó jegyzékét, mely felvilágosítást nyújt az október 23-iki orosz jegyzék némely kitételére. Együttal az egész orosz jegyzék kívánságából folyólag a spanyol és portugál kikötők ellenőrzésének kérdése került szóba. Az elnök kijelentette, hogy a spanyol kikötők ellenőrzése is elegendő annak megállapítására, vajjon történnek-e semlegességsértő szállítások. A szovjet-megbízott elfogadta az elnöknek ezt a javaslatát. Kikötötte azt a feltételt, hogy az ellenőrzéshez a madridi kormány is hozzá fog járulni.

Plimouth elnök hangoztatta, hogy nincs szó a spanyol kikötők hadihajókkal való zár alá vételéről. Az ellenőrzést úgy tervezik, hogy ebből a célból pártatlan megfigyelőt küldenek ki a kikötőkbe.

Az olasz kiküldött élesen bírálta a szovjet megbízott magatartását.

— A szovjet-kiküldött — ugymond — a

bizottság első ülése óta állandóan kétértelmű magatartást tanúsít. Ez a magatartás határozottan meggátolja a bizottság munkáját. Közben pedig

Moszkva valósággal felbuzgatja a spanyol marxistákat a polgárháború folytatására. Ha Moszkva ki akar lépni az egyezményből, tegye ezt meg nyíltan, köntörfalazás nélkül.

A német megbízott kijelentette, hogy az ülésen felolvasott szovjet-jegyzék nem oszlatta el a szovjet október 23-iki levelének homályait.

A portugál megbízott szerint a szovjet-megbízottnak az ülésen való jelenlétéből arra kell következtetni, hogy Moszkva még mindig kötelezőnek tartja magára nézve a semlegességi egyezményt.

Franciaország és Anglia megbízottai kijelentették, hogy úgy Anglia, mint Franciaország csatlakozik minden olyan ellenőrzéshez, melyet a bizottság elhatároz.

TÁRGYALJAK AZ OLASZOK ÉS PORTUGALOK ELLENI VÁDAKAT.

A bizottság ezután tárgyalás alá vette az Olaszország elleni szovjet vádakat és az olasz választ, mely erőlyesen megcáfolja azokat. A bizottság a szovjet kivételével a következő, egyhangu határozatot hozta:

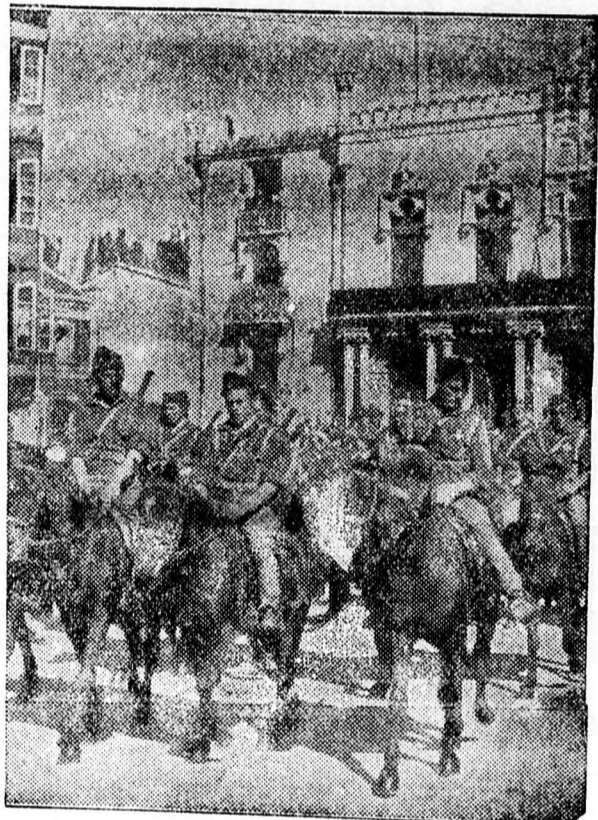
1. Az Olaszország elleni spanyol vádakat semmiféle bizonyíték sem támasztja alá.
2. A felhozott esetek vagy akkor történtek, amikor Olaszország még nem mondotta ki a Spanyolországba irányuló fegyverszállítási tilalmat, vagy
3. a valóságban nem történtek meg azok az esetek, melyekre az orosz és spanyol jegyzék hivatkozott.

A Portugália elleni vádak tekintetében a bizottság megállapította, hogy azok teljesen alaptalanok. Ez ellen szintén csak a szovjet megbízott szavazott.

A SZOVJET MEGBIZOTT VÉDEKEZIK AZ EURÓPAI BOLSEVIZÁLÁS VADJA ELLEN.

Ezután újból a szovjet megbízott szólalt fel. Hangoztatta, hogy a szovjet elleni portugál vádak alaptalanok. Kijelentette, hogy a szovjet nem akar uralkodni Európában és nem akar Spanyolországból kommunista köztársaságot csinálni. Csupán azért érdeklődik a spanyol események iránt, mert ott a háború és béke erői állnak szemben egymással.

A bizottság végül elhatározta, hogy a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki az Olaszország és Németország által Szovjet-Oroszország ellen emelt vádakat és az orosz választ.

Nemzeti csapatok Oviedó utcáin

homlokát, hintázta, dajkálta, mint egy csepp gyereket.

Akkor láttam magam előtt ennek a Vendel gyerekek szomorú életképét, fárasztó rostokolásait a hideg utcán, kevés örömet a nyirkos lakásukban, láttam magát a vékony kölyket, rongyos ruháját, sárga bőrét s ezt a furcsa ragyogást az arcán.

Azt mondtam hirtelen:

— Hát ha tetszik, elviheted magaddal.

Riadtan nézett rám. Azt hitte, játszom vele. Odáigérem a kutyát, megcsufolom az örömet s a végén kidobom lelketlenül.

Már le is eresztette karjáról a ficánkoló állatot s felállott.

Megsimogattam a fejét.

— Komolyan elviheted, ha annyira szeretted. Csak vigyázz rá, arra kérek.

Nem is tudom, milyen szavakkal köszönte meg. Csak azt láttam, hogy megnedvesedtek a szemei, vékony szája rángatózott a sirástól, felvette megint az állatot s hátrált az ajtó felé.

És elvitte Azorkát. A kutya vissza se nézett, amint futott vele lefelé a lépcsőn.

Ezután Fjodor Michálovics, sokszor láttam Janit az apja boltja mellett. Azorkát mindig egy vastag madzagon tartotta s örömmel köszönt, ha meglátott az utcán. Többször meg is állottam mellettük. A kutya úgy nézett rám, mintha nem ismerne s megbújt a gyerek lábainál. Érdekes, gondoltam, hát elfelejtett

volna ez az állat? Hiszen elég értelmes volt már, mikor elkerült tőlem! Felemeltem magamhoz, belenézttem a szemébe, elmondogattam néhányszor a régi nevét, amit akkor mindig megértett már, de most értelmetlen, buta félelemmel meredt rám.

Megcsapkodtam a hátát s visszaadtam a Janinak.

— Itt van kisfiam... De ugy látom, sovány Azorka...

Jani átpislogott az apjára, közel huzta magához a kutyát, annyira megijedt, hogy majd sírásra pittyedt a szája s azt mondta:

— Pedig etetjük...

Amint később megtudtam, a maga kis élelmét osztotta meg vele. Mert náluk bizony semmi se veszett kárba. Kenyérhéj s más efféle maradék volt az ebédjük s ha meleg ételhez jutottak, befalták maguk, szegények.

Ilyenformán bizony Azorka nem tudott fejlődni. Elmooskosodott a szőre is, összehuzta magát a gyerek mellett, remegtek a ballábai s egyre vénebb, szenvedőbb tűz pislogott a szemében.

Már-már arra gondoltam, hogy visszaveszem magamhoz, kár is volt beledobni a nyomorba ilyen rongyos lurkó öröme kedvéért.

Meg is állottam egyszer náluk. Újságot vettem. Közben mintha nem is érdekelt volna a gyerekek:

— No Jani fiam, látom, nagyon beteg Azorka...

Mert akkor már alig állott a lábán, annyira oda volt. Összegömbölyödött egy zsákdarabon, remegett a bőre s nézte az utcát tüzes, lázas szemekkel.

Jani odakuporodott melléje, tenyerére vette a fejét, megsimogatta s felnézett rám.

— Beteg...

Oly döbent félelemmel meredt rám, mintha azt akarta volna kisugározni, hogy ő az oka Azorka betegségének s bocsássak meg neki, de nem tehetett mást: megadott neki mindent, amije volt.

Azt mondtam csendesen:

— Visszavigyem, Jani? Nálam meggyógyul!

Most már elöntötte a könny. De érezte, hogy Azorka érdekében legjobb lesz a szakítás. Nálam meggyógyul...

Azt felelte ptyogva.

— Vigye... ha meggyógyul!

És az apró csenevész kölyök bucsuzni kezdett a pajtásától. Előbb a madzagot oldozta le róla, aztán végigtörölte a szőret vékony tenyerével s közben oly félt szemekkel nézte, hogy megesett a szivem rajta. Aztán megállott, megemelte finoman az állatot s azt mondta:

— Nem tud menni...

At akarta adni, de akkor valami roppant

Világ polgárai — ébredjete!

Bolsevizmus — világveszedelem. Lengyel leleplezés Európa és a világ forradalmasításának legújabb terveiről

Varsó, október 27. A varsói bolsevista köröket élénken foglalkoztatják azok a félelmetes adatok, amelyek legutóbb szivárogtak ki a moszkvai vörös boszorkánykonyha terveiről. Az adatokat egyelőre még nem hozták teljes egészükben nyilvánosságra, de azok a részletek, amelyek bizalmas formában már eddig is ismertek lettek, megdöbbentő világításban mutatják azt a céltudatosságot, amellyel a szovjet világforradalmi céljaiért dolgozik.

A moszkvai komintern világszervező csoportja a nyáron bizalmas konferenciát tartott, amelyen a bolseviki szervezkedésekről szóló helyzetjelentések összegezése után, levonták eddigi tapasztalataik alapján a szükséges következményeket s minden szempont figyelembevételével egészen új szervezési módszert dolgoztak ki.

A komintern a világ bolsevizálására irányuló másfél évtizedes küzdelem kudarcának okait a következőkben látja:

Mi volt a bolseviki mozgalmak esodjének oka?

1. Abban a tényben, hogy ha a legmagasabb társadalmi osztályok kiüldözése, kiirtása vagy terrorizálása útján sikerült is a közép- és alsó osztály egy részét és az ipari munkásságot bolsevizálni, a további lépések meghiusultak a kisgazdatársadalmak ellenállásán. Ezzel magyarázható, hogy különösen agrárországokban a bolseviki agitáció hamarosan áthághatatlan akadályokba ütközött. *Amíg magát a parasztságot nem sikerül a kommunizmus tanai iránt fogékonnyá tenni — állapították meg Moszkvában — addig lehetetlen feladatnak mutatkozik a világ bolsevizálása.* Utal a komintern összesített jelentése ebben a vonatkozásban

a kommunizmus magyarországi diktatúrájának, továbbá a mexikói és spanyol kommunista-akciók kudarcára.

2. Döntő hibaként állapítja meg a komintern, hogy az eddigi próbálkozások során mindig olyan vezetőket bíztak meg valamely ország bolsevizálásával, akik az illető ország szülöttei voltak. *Ez a módszer nemcsak elvi, hanem személyi és szervezési szempontok miatt is alkalmatlannak bizonyult. A megbízottak ugyanis nem voltak elég erélyesek hűfittársaikkal szemben az elvi rendszabályok könyörtelen keresztvételében, lassan, huzakodva dolgoztak s ezzel időt engedtek az ellenforradalom megszervezésére. Hiba volt az is — állapítja meg a komintern új szabályzata —, hogy a bolsevizálendő országok állami és magánintézmé-*

erő szállotta meg Azorkát. Kinyújtotta beleg lábacskaikat, rángatózott, kapkodta a fejét, furesa sűrű nyöszörgés szűrődött elő a száján s úgy nézett, mintha sírna. Szinte könnyezett.

Azért átvettem Janitól. Rémiútlon kapáldozott a karomon. Fülebe sugtam régi nevét, simogattam, de hiába...

Jani pedig úgy állott mellettem, mintha legnagyobb kincsét vinném.

El is indultam vele. De pár lépés után annyira rugdalózott a kis állat, hogy próbaképpen letettem a földre.

Es akkor az történt, hogy Azorka szükkölve, nyögve felállott remegő lábaira, előre nyújtotta fejét, szimatolt, megfordult és támo-lyogva elindult vissza. Jani felé.

Őszintén mondom. Fjodor Michájlovics, sohase láttam embert s állatot ennyire együtt örülni! A kisfiu eléje futott, letérdelt a kövezetre, kitérta karjait és sírva, nevetve szakadt fel belőle: Azorka!

A kutya összeomlott előtte. Nem bírta már... Remegtek, rángatództak a lábai, de a szemét Janira meresztette és úgy nézett, oly boldog ragaszkodással, hogy azt sohasem lehet elfelejteni...

Nem volt akkor az utcán több ilyen ragyogó tiszta öröm és meleg szív, mint a kisfiú és Azorkaé.

Pedig sokszáz ember futott a dolga után, Fjodor Michájlovics...

nyeinek a bolseviki vezetők által való kézbevétele nem történhetett meg azonnal, mert a kézbeveendő intézményeket, valamint azok szerepét a megbízottak nem ismerték. Emiatt majdnem minden esetben hozzá nem értő emberek kerültek azok élére és zavaros, egymásnak ellentmondó rendelkezésekre volt szükség. Kipróbálatlan, a feladatra tanultság dolgában egyáltalán nem rátermett vezetők kapkodása jellemezte ezeket a régebbi próbálkozásokat. Következmenyük, főként élelmezési és gazdasági vonatkozásban, súlyos fennakadások egész sorozata lett s ez

viszont a forradalmasított tömegek gyors kiábrándulására vezetett.

E részben részletesen utal a komintern ter-

A komintern utasításai

Eppen ezért a következő szigorú elvi utasításokat szabta meg Moszkva a világforradalom szervezésére:

1. Az előkészületek során elsősorban a *parasztság átnevelésére kell törekedni.* Mivel ez az idősebb nemzedékeknek konzervatív hagyományokba és konok társadalmi előítéletekbe ütközik, tehát ezeknél a nemzedékeknel minden próbálkozás zátonyra fut, *teljes erővel a földműves és kisgazda lakosság legfiatalabb nemzedékeire, a mai parasztfiúságra és kisgazdagyermekekre kell alapozni a kommunista jövődőt.* Bennük kell meglazítani a hagyományokhoz való ragaszkodást és a földtulajdon, valamint általában a magántulajdon fenntartásának gondolatát azáltal, hogy a kommunista ideológia beléjük rögzítésével hajlamosak legyenek a kommunista szolidaritás átérzésére.

2. *A bolsevizálendő ország kommunista vezetői semmi szin alatt nem lehetnek a jövőben az illető állam szülöttei.* Amennyiben mégis elkerülhetetlen volna, hogy onnét származó emberre bízzák a hatalom,

annak ottani rokonsága és ismerőseinek köre még az illető megbízatása előtt eltávolítandó

a szóbanforgó országából.

Az előkészítéshez tartozik az az utasítás is, hogy a komintern, ha lehet, évekre előre menően tanulmányoztassa az illető ország intézményeinek átvételére kizemelt vezetőkkel a szóbanforgó ország intézményeit. Ezeknek a vezetőknek tökéletesen tisztában kell lenniük az általuk átveendő szerv viszonyaival, feladatával és az állam életében betöltött szerepével. Felesleges itt arra utalni, hogy a kizemelésnél kell elejét venni olyan hibáknak, mint amilyeneket a magyarországi vagy mexikói szervezés követett el, mikor egészen tanulatlan, hozzá nem értő emberekre bízta döntőjelentőségű intézmények vezetését. A közigazgatás és a gazdasági élet szerveinek vezetőségét tehát jelőre ki kell szemelni Moszkvában, még pedig a közigazgatás és a gazdasági élet legalsóbb szervezeteig menően. Csak ilyen, előre betanult s a legkisebb részletekig tájékozott szervezet veheti át a bolsevizálendő ország felett a hatalmat.

3. *A papság, mint teljesen felszívhatatlan elem az első pillanatokban ártalmatlanná teendő.*

ebben a pontban semmitéle gyengeség nem jelentkezhet s az uralomátvételkor működésbe lépő terrorcsapatok legelső kötelessége ennek elintézése.

4. *Ugyanezt az eljárást kell alkalmazni a birtokba veendő ország hadseregének csendőrségének és rendőrségének tisztikarával, valamint altiszti karával szemben is.* Ezeknek legénysege vezetők hiányában magától is szét hull. *Magának a fennálló hadseregnek bolsevizálása céltalan időfecsérlés. Az ilyen hadseregek közül sohasem lesz kommunista hadsereg. Eppen ezért kezdettől fogva a munkásság és egyéb bolseviki elemek fellegyezésére kell törekedni, legalább is olyan keretek között, mint amilyen létszámkeretei a kapitalista hadseregnek vannak.* Az ország forradalmasításának fegyverrel való keresztvételére az így akcióképes lett milícia, de főként az uralom átvételekor

vezete Kun Béla diktatúrájának teljes személyi és adminisztratív esodjére, továbbá a müncheni bolsevista puccs, a mexikói és spanyol akció kudarcára, végül a svájci szervezkedés hajótörésének tapasztalataira.

3. Hibának ismeri fel a komintern, hogy a papsággal szemben, a mexikói és spanyol példától eltekintve, nem jártak el a legkönyörtelenebb szigorúsággal

s a kommunista vezetők elképzelhetőnek tartották, hogy bizonyos mértékű terror után a papságnak legalább a fele megtörik s beilleszkedik a kommunista rendbe. *Ezt a feltevés tapasztalatok a legdurvábban megcáfolták, mert alig egy-két kivétellel a papság világszerte megmaradt az Egyház hűségében.*

4. Teljesen hibásnak ítéli a komintern azt a régi rendszert, amellyel a kapitalista országok hadseregeinek forradalmasítására törekedett. Ez a forradalmasítás ugyanis végeredményben sehol sem sikerült teljesen, mert bizonyos átmeneti idő után a régi katonák, az altisztek és a tisztikar mindenütt megragadta az alkalmat a kommunista rend megdöntésére.

A fenti tények a legkönyörtelenebb konzekvenciák levonására kényszerítettek bennünket — mondja tovább a komintern bizalmas rendelkezése.

a Moszkvából küldendő nemzetközi terrorhadosztály hivatott.

Ezt a terrorcsapatot a legnagyobb gonddal, előre kiválogatott emberekből kell összeállítani, Különös gondot kell fordítani arra, hogy csak olyan emberek legyenek benne, akik teljesen idegen országból származnak. Semmiféle személyi vagy egyéni kapcsolatuk a bolsevizálendő ország lakosságával ne legyen. A terrorhadosztályt ha csak lehet, igen hosszú idővel előre, külön kiképzésben kell részesíteni. Elsősorban a szóbanforgó ország földrajzi és katonai viszonyaival kell megismertetni, mert alkalmazására nem egy tömegben, hanem az egész ország különböző helyőrségeiben kerül sor. Ennélfogva pontosan ismernie kell minden terroristának már az alkalmazás első pillanatában a megalakítandó szovjetállam vezetési és parancsnoklási viszonyait. A terrorcsapat a készség elrendelésének időpontjától kezdve együtt tartandó, hogy a repülőgépeken való elszállításra minden percben készen legyen.

Íme, a komintern legújabb utasításai Európa és egyúttal az egész világ forradalmasítására! Pedig ezek még csak általános körvonalak, amelyekben nincsen szó a részletekbe menő tervekről. Ezekről a részletekről is igen sokat sikerült megtudniok a fentemlíttet varsói antibolsevista köröknek: ezek a részletek az egyik középeurópai köztársaságnak a legközelebb jövőre tervezett bolsevizálására vonatkoznak. Arra azonban már a fent közölt adatok is elegendők, hogy a világ nemzeti és vallásérkölcst alapján álló országainak nyugalalmát fehrázzák.

Mert itt egy közeli világégésről lehet szó, amelyet megakadályozni minden polgáriasan gondolkodó ember kötelessége!

Most aktuális! Fontos könyvujdonság!
Reumás betegeknek nélkülözhetetlen!

A reumás bajok házi kezelése

Irta: dr Engländer Arpád.

Hogyan szabadulhatunk házi kezeléssel a reumás betegségektől?

Az értékes tartalomjegyzékből: Mi a reuma — Izületi és izomreuma — Korokozók — Az izületi reuma — Mikor kezdjük el gyógyítani a reumát? — Hogyan védekezünk a reuma ellen? — A reumás bajok házi kezelése — Masszázs — Borogatások — Diathermia — Étrendi előírások — A tejszok reumája — Fürdők — Helvi melegkezelések — Hexenschuss — Homokfürdők — Iszap kezelés — Ivókurák — Kádfürdők — Kénesfürdők — Kőszóvény — Ledörzsölések — Lumbago — Nyaki izom reumája — Priessnitz borogatások — Söfűrdők — Soványító kurák — Száraz pakkolás — Thermofor — Hőlégkezelések, stb., stb., stb. Az összes reumás megbetegedések gyógymódjait a legkimerítőbben tárgyalja ez a kitérő mű, amely kitérő tanácsaival valóságos áldás a reumás betegekben szenvedőknek.

Ára 90 lej és portó.

Kapható: Budapesti Ártalmatlanokban.

A jugoszláv miniszterelnök a török köztársasági elnöknel

Ankarából jelentik: Stojadinovic szerdán délután megérkezett Ankarába. Az ünnepélyes fogadás után a jugoszláv miniszterelnök Kemal elnöknel jelent meg. A kihallgatáson Aras külügyminiszter is jelen volt. Este Ismet miniszterelnök ebédet adott Stojadinovic tiszteletére. Ezután fogadást következett.

A magyarországi szocialisták és a királpártiak képviselői tárgyaltak Darányi miniszterelnökkel

Közeljövőben pártközi értekezlet lesz fontos alkotmánykérdésekről

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán miniszterelnök szerdán este fogadta Payer Károly, Györky Imre és Mónus szociáldemokrata képviselőket. A tanácskozás befejezése után Payer kijelentette az újságíróknak, hogy a legjobb benyomással távozik.

Darányi — úgymond — tanúságot tett szociális érzékéről. Behatóan érdeklődött a szociális, gazdasági és munkáskérdések iránt. Reméljük, hogy a miniszterelnöknek az a törekvése, hogy nyugodt politikai légkört teremtsen, sikerrel fog járni.

A miniszterelnök ezután gróf Sigray Antal legitimista képviselőt fogadta. Távozóban Sigray kijelentette, hogy a miniszterelnök közlése szerint a közeljövőben pártközi értekezlet lesz, fontos alkotmányjogi kérdések tárgyalására.

Budapestről jelentik: Jólétesült politikai körök szerint a bécsi hármast értekezlet után, amely november 10-én lesz, Darányi és Kánya Rómába utazik. A római utazás a november 13—20-ika közötti időben fog megtörténni.

A német birodalomban az állami kezelésbe vett bankok visszakerülnek magánkezelésbe

Berlinből jelentik: A német bankokat, melyeket az 1931 évi válság idején állami kezelésbe vettek, lassan és fokozatosan ismét magánvállalatokká alakítják át.

A Berliner Tagblatt szerint egy nagy bankkonzorcium, melynek élén a Delbrück-Schickler és Tsa bankház áll, megállapodott a német kormánnyal, hogy átveszi a Kommerzial- und Privatbank A. G. állami kézben lévő részvényeit és magánkézben helyezi el azokat.

A legközelebbi jövőben a többi állami kezelésben lévő bank részvényeit is egészben, vagy részben magánkonzorciumnak adják át. Úgyhogy a bankok részvényeinek nagyrésze ismét magánkézbe kerül.

„SOHASEM VÁLTOZTATOM MEG ÁRAIMAT, MÍG SZEMÉLYESEN FEL NEM VILÁGOSÍTOTTAM

vevőimet azokról az okokról, amelyek az árváltozást szükségessé tették”

MONDJA NEKÜNK EGY NAGY ILLATSZERGYÁROS

Az árak emelése mindenki számára rendkívül kényes probléma: gyárosok, nagykereskedők, detaillisták, fogyasztók számára egyaránt. Senki sem akar többet fizetni. Mégis, ha az árak megdrágulnak, az intelligens és értelmes üzletember — tekintet nélkül, vajjon gyáros-e, aki a nagykereskedőnek ad el, vagy kiskereskedő, aki a fogyasztót szolgálja ki, sohasem fogja az árakat emelni, mielőtt nem adta meg a megfelelő felvilágosításokat.

Az interurbán telefonszolgálat nagyon megkönnyíti ezt a feladatot.

Az árakat május 1-én 15%-kal emelni fogják? Az Ön kötelessége, hogy vevőivel felvegye az érintkezést, hogy az áremelés okait kifejtsen és megadja nekik a lehetőséget, hogy a raktáron levő készletből rendelhessenek.

Személyes látogatás minden vidéki vevőnél lehetetlen. De létezik egy más mód is, amely minden szempontból sokkal megfelelőbb: az interurbán telefonszolgálat. Telefonbeszélgetés minden vevővel ugyanazt eredményezi, de meg lesz kímélve az utazás fáradsalmaitól és megtakarít időt és pénzt.

SOCIETATEA ANONIMĂ

ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Ujabb negyvennyolcórás ultimátum Madridnak

Caballero még erőlteti az ellenállást. — A fővárosból már a vörös csapatok is menekülnek

Hendayeből jelentik: Franko tábornok még egy utolsó, 48 órás ultimátumot intézett a madridi kormányhoz. Ebből 12 óra már szerda éjféltől lejárt, s bár a nemzetiek ostromzára mind erősebben szorítja körül Madridot, Caballero miniszterelnök még se akar válaszolni az ultimátumra, hanem védeni akarja a fővárost.

A lakosság azonban Caballeronak ezt a magatartását nem tartja végső elszántságból jövőnek.

Ellenben a közönség annál inkább hiszi, hogy a miniszterelnök is látja az ellenállásra való képtelenségét. Madridban tehát remélik, hogy a miniszterelnök mégis átadja a várost és nem teszi ki végső pusztulásnak.

A nemzetiek ostromgyűrűje közben Madrid körül egyre szorul. Most már nemcsak nyugatról, délről és északról teljes az ostrom-

zár, de északkeletről és délkeletről is. A keletre haladó összes vasutvonalak is a nemzetiek birtokában vannak.

Csak egy keskeny sáv maradt Madridtól keletre szabadon, s ezen a sávon az Arganda felé vezető székérut.

Ezen az uton sűrű sorokban menekülnek a marxista milícia tagjai, akik nem akarnak résztvenni a Madrid körüli mfw mfwmfwf résztvenni a súlyosnak ígérkező harcban. Abban ma

már senki sem kételkedik, hogy Madrid felszabadítása csak napok kérdése.

A nemzetiek első vonalaiban egyre több a marokkói csapatok száma. Ebből arra lehet következtetni, hogy Franko tábornok elsőnek a marokkói csapatokat akarja Madridba bevonultatni. E tötevéss szerint a tábornok így akarja

elejét venni, hogy a vörösek kegyetlenkedésén miatt elkéseredett nemzeti csapatok bosszút álljanak a vöröseken.

AZ OROSZ SZOVIET ODESSZA ÉS NIKOLAJEWSK KIKÖTŐKBŐL RENDSZERESSETTE A SPANYOL HADI SZÁLLÍTÁSOKAT.

Leningrádból jelentik: A Spanyolországba irányuló hadianyagszállítások teljes erővel megindultak. A gyárak lázasan dolgoznak. A szállítmányok méreteiből arra lehet következtetni, hogy a vörös hadsereg készletéből is szállítanak. Amint hírlük, Odessza és Nikolajewsk kikötőket elzárták a polgári forgalomtól. A moszkva—odesszai vasutvonalon a személyforgalmat korlátozták, a vonatok órákat késnek, mert először a hadianyagot szállító tehervonatokat engedik keresztül a vaspályákon.

Katona Jenő:

Az aszfalt apostala

Egy nagy életnek, helyesebben szólva egy nagy életprogramnak rajza Sonnenschein. Berlin híres apostoláé. Az egyház szociális arcának apológiája ez a könyv.

Ára 40 lel és portó.

Kapható: könyvosztályunknál

Francia Mussolini?

Párizs, október hó.
Szomszédjai mintájára a francia nép is esodatevőt keres, aki kivezesse végre válságai szörnyű útvesztőjéből. Az ország rohamosan bolsevizálódik, a politikai, világnézeti ellentétek egyre súlyosbodnak, a polgárháború réme feltartózatlanul közeledik. A tömegek nagyrésze a jobb- és baloldaltól már teljesen kiábrándult. Ha az utolsó pillanatban nem támad vezér a szélsőjobboldalon, Franciaország menthetetlenül behull a szélsőbaloldal bűvöletébe. *De la Rocque, Taittinger, Maurras* és a többi vezér értéke már meglehetősen devalválódott. Ki jöhet még? Talán Doriot? Ő volna a francia jövő ígérete?

Doriot-t Franciaország határain túl alig ismerik. Franciaországban azonban már neve van, sőt jól ismert neve. A szélsőjobban rokonszenvel, a szélsőbaloldalon a „renegátnak” kijáró vad dühvel, haraggal, de titkolhatóan respektussal és szorongással kísérik nyomon akcióját, kijelentéseit s egyre nagyobb híre jutását. *Doriot már régen valaki mindéggyik tábor előtt.* Renegátnak valóban renegát, mégpedig a javából! Kommunizmus indult s egyszer csak a teletorkú internacionalistából a legmeggyőződésebb nacionalista lett. Mi okozta ezt a hirtelen fordulatot? Minden kommunista Mek-kája és Medinája: *Moszkva!* Az a város, ahová mint rendes, jó kommunista, Doriot is kötelezőnek érezte életében legalább egyszer „elzarándokolni” s — csodák csodájára — a „zarándokút” nemhogy megerősítette volna még jobban bolsevista érzelmeiben és marxista meggyőződésében, hanem éppen ellenkezőleg, olyan melamorfóziást indított el nála, aminőre egyetlen moszkvai vagy párizsi elvtárs még gondolni sem mert volna. *Doriot-t Moszkva tette harcos nacionalistává és kommunistaellenessé,* ami éppoly híhetetlen esemény, mintha valaki — teszzen fel — a fasizta Róma meglátogatása után a kommunizmus elszánt hívővé változnék át. A híhetetlen esemény megtörtént s Doriot most a legjobb úton van ahhoz, hogy Franciaország harcos nacionalistáit megszervezve megindítsa a végső harcot Moszkva francia csatlósai ellen a nemzeti Franciaország megszületéséért...

Jacques Doriot Párizs egyik szomorú, sivár és nyomorgó külvárosában született. Apja előmunkás volt az egyik autógyárban, majd egy súlyos betegség teljesen keresetképtelenné tette. A családra súlyos nyomor napjai virradtak. A nagyobbik gyermeknek, Jacques-nak ilyen körülmények közt már jó korán el kellett kezdenie a kenyérkeresést: ugyanabban a gyárban, ahol atyja dolgozott, indult meg az ő munkáselete is. A munka azonban csak napjait kötötte le, estét „előkelő” társaságban töltötte, néha még az éjszakáit is nekik ajándékozta. *A társaság kiemelkedőbb tagjai Marx, Bakunin, Lenin, Sorel, Louis Blanc stb. voltak.* Az éles, nyílteszű fiú a napi munka után ugyanis nem a bistrokat kereste fel, hanem otthon lázas arcú ezeknek a könyveibe merült s falta, kigyuladt szemmel habzsolta a kölcsönkönyvtárból kikönyörgött rengeteg szocialista munkát. At-olvasott azonkívül minden hozzáférhető történelmi könyvet, különösképp kedvelte az európai forradalmak és forradalmi megmozdulások törtékeit. Olvasmányainak hatása alatt tevékeny szerepet vállalt a szociáldemokrata pártban, majd mikor ezt nagyon is mérsékelt alakulatnak találta, átlépett a kommunista pártba. Nagy munkát fejtett itt ki már kezdetben. A párt rábízta a hírhedt párizsi vörös öv egyik tagozatában az ifjúmunkások megszervezését. Szervező zsenije már itt kiütöközött. *Hétpróbás kommunista volt belőle,* akiben nagy öröme telt minden érző és értő marxistának. Mindenütt ott volt, ahol zavargásokra vagy forrongásra

volt kilátás. A riffkabil-háborúban pártja elküldte *Abd-el-Krimhez,* hogy további ellenállásra biztassa a hírhedt felkelővezért. Valamennyi franciaországi és gyarmati sztrájkban meg lehetett találni őt vagy kezényomát.

A francia rendőrséggel sűrűn meggyűlt a baja. Jónéhányszor elfogták és hűvösre tették. Doriot néhány kékiolttal szabadulva újból munkához látott. Járt, kelt, látított, tüzes beszédekert tartott, hallgatóságát mindenütt felvilágyozta. A huszas évek közepén a hírhedt vörös öv egyik városkaja, Saint Denis megválasztotta polgármesterének. Doriot volt az első polgármester Franciaországban, aki mairie-je homlokzatára első ízben vonatta fel a sarlókálapácsos szovjetlobogót. *Ő volt az első kommunista polgármester is.* A pártban nagy feladatokra szemelték ki; híre járt, hogy őt választják meg a párt vezérének. A harmincas évek elején azonban, mikor Franciaország a szovjettel mindjobban kezdett kacérkodni s Moszkva mindjobban beleavatkozott az ország belső ügyeibe, *Doriot öröm helyett nagyfokú elkedvetlenedést mutatott.* Lelke mélyen mégis csak először franciának érezte magát, ezt a nézetét nem is titkolta. *Mikor Moszkvából sorozatos utasítások jöttek, hogyan szervezze meg a párt az ország bomlasztás hadműveleteit, a saint-dénisi polgármester kapta magát és kiutazott Szovjet-Oroszországba, hogy élőszóval győzze meg a Kreml urait politikájuk végzetes következményeiről és arról, hogy nincs joguk diktálni belső francia ügyekben a francia kommunista pártnak.* *Moszkva útja azonban hatalmas kiábrándulás volt,* letérve és megcsalódva tért vissza. Mihamar éles harcra keveredett saját pártjával. Ezidőtájt került a szőnyegre a francia-szovjet szerződés ügye, amelynek megkötését Doriot igen határozottan ellenezte. Hangoztatta, hogy a szovjet saját titkos érdekei és céljai védelmében évek óta kijátézza Franciaországot Németország ellen, tüzzel-vassal bolsevizálni akarja Franciaországot s a kommunista cégér alatt *voltakép önző, sajátos orosz imperializmus húzódik meg.* Szavai azonban süket fülekre találtak s ezért a saint-dénisi polgármester sietve otthagya a pártot. 1936 júniusában új pártot alapított, a Francia Néppártot s Moszkva befolyása, az internacionalista marxizmus és a bolsevizmus különböző megnyilvánulásai ellen megindította a legélesebb harcot.

Doriot szívében *voltakép mindig igazi francia maradt,* sovén, hazaszerető, forrón nacionalista érzelmű férfiú s így igazán csak lelke legbensőjének parancsszavát követi, mikor a népgyűléseken, gyűléstermek dobozán hallgatóit a nemzetközi veszély elleni összefogásra ösztönzi s Franciaország megmentésére, felszabadítására tüzei fel őket. *A kommunisták közé szociális meggyőződése, munkástevérei iránt érzett nagy szeretete vitte, de sohasem a nemzetközi és a bolsevizmus rajongó hite.* Pártjának ma már 160.000 beszervezett híve van szerte az országban s sokan várják tőle, hogy a Tűzkereszt-mozgalom hátorlatansága, lassú evolúciója és egybelenben foposása után ő mulasson irányt és álljon élére a megújodást kereső francia nacionalizmusnak. Doriot-e a francia jövő? Ő-e a régvárt politikus, aki népet kivezeti végre válságai szörnyű útvesztőiből? Ma még nem tudni ezt. Tény azonban, hogy végre előtűnt az az ember, aki a szélsőjobboldal sok tévovázása, megfontoltsága helyett tenni akar és tenni mer, munkás, akét testvérüknek tudnak a munkásmilliók, kispolgár, akiehez bizalommal közelednek a kispolgárok s égőszemű, fanatikus nacionalista, akire reménykedő várakozással néznek fel a bolsevizmustól megundorodott nemzeti érzésű tömegek. A francia főváros legnagyobb gyűléstermében tartott pártösszejövetelén ezek és ezek szoronganak, kigyúlt szemmel lelkesedik végig beszédét, békés egyetértésben szegény munkások, kopott kispolgárok, komoly rentier-k, köztisztviselők és kisebb „burzsoák”. Doriot nem híve a hatásos megjelenésnek, a cifra és lendületes szavaknak; a pódiumon egyszerű és igénytelen.

Ha más érdeme nem volna is, csak az, hogy a bolsevizálódó Franciaországban tízezreket hódított vissza a kommunizmus bűvöletéből s a párizskörnyéki vörös övben megtörte, sőt visszavetette Moszkva áradatát, már ez is nagy érdeme volna. De Doriot még mást is tett és személyétől még mást is várnak. Beteljesedik-e ez a remény, melyet Európa nacionalista országai, azonoskép szívből kívánnak, ez még a közeljövő titka

Csiszár Béla.

Féltjeget

A szobrász:

Szervátiusz

A művész: soha nem nyugvó látomás-hajszoló, kielégíthetetlen sóvárgó. Mondani-
valóival felkavarja a fásult érzelmeket és a forma szépségével lecsillapít.

A szobrász az anyag művésze. A kő vagy az agyag merev, meg kell benne keresni a vonalat és formát.

Szobrászat? — Mint minden művészet önmarcangoló keserűség és soha át nem élhető gyönyörűség.

Az agyagban megszületett a forma is, amit megérez a művész; mint a költő: a lélek fájdalomt és örömet a kifejezés eszközeivel érzékelteti. A gránittömb: szögletes paraszti arc. A fehér kő: hajlékony test.

Ha egy furcsa szikladarabot nézünk, önkénytelenül bukkan fel bennünk a hasonlóság-keresés. A futó felhőket sohasem láttuk különböző arcoknak és lengő alakoknak?

Mire emlékezett a fa törzsének különböző alakzata, a fatörzs szeszélyes kénövése? Ha a művész keze és meglátása nem segítene, talán akkor is látnánk valamit benne...

Megborzongató érzés erre így rádobbnem. Beléknmarkol, mint a ki nem mondott igazság: kitárt ölelésre váró kart lehet látni a fa remegő ágában, — az árnyékok is furcsa alakhoz hasonlítanak.

Atszellemiesíteni az anyagot, ez a szobrászat lényege. A művész munkája a kicsiszolatlan, durva anyagból való alkotás. — Olyan ez, mint Vénusz születése a habokból.

Különös művész Szervátiusz Jenő.

Visszavonultan él, mint a remete, aki az örök szépségek titkát keresi. A műterme, — ő nem sokak által látogatott. — csak néhány kivételes ízlésű ember s néhány jóbarát találkozhelye.

Évekkel ezelőtt, amikor az első kiállítását megrendezte, az elismerés és a csodálkozás hangján ismerték el a kritikusok és a nagyközönség. Nagyon ritkán rendez kiállítást. Agógdva várják meg műveitől, — olyan ez, mint a legnehezebb búcsúvétel.

A „Minerva” épület termében most megint kiállította lehetifinomosságú szobrai és erőteljes képmásait.

— Kritikát írjunk?

Nem szükséges. A képzőművész kritikusok már rég elmondtak mindent művészetéről. Nincs más célunk, mint számontartani: kivételes tehetség, akire a jövőben is büszkék lehetünk.

A kiállítás befejezése után Budapestre megy a művész, talán még messzebb is, — nyugatra...

Teheti. Művésze nem ismer bilincseket. Nemzetközi, mint a kacagás és irás.

Nedeczky Ferenc.

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdösi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjúság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjúság számára, amely mesterei vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívteknek is értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostályunkban

I. Kr.: AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjáró mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet hétköznapjairól, álmairól és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent

Ara 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvostályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Dradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza. Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: **Élénk északi szél, a hegyeken eső és hó. A hőmérséklet alakulása bizonytalan.**

MARIA KIRÁLYNÉ SZÜLETÉSNAPIJA. Bucuresti. Sajtó tud. Ma van *Mária* királyné születésnapja. A patriarchian Te Deum volt. A kormány *Franasovici* minisztert bizta meg, hogy jókívánatait kifejezésre juttassa. A miniszter már tegnap elutazott Balcicba. *Mária* királyné jelenlegi tartózkodási helyére. *Mária* királyné születésnapját országsszerte megünnepelelték. A házak, üzletek lobogódszert öltöttek s délbán minden városban Te Deum volt.

A PÁPA HALOTTAKNAPI GYÁSZMISÉJE A SPANYOL POLGÁRHÁBORÚ HALOTTJAIÉRT. Rómából jelentik: Az „*Ossepatore Romano*” szerint a *Szentatya a Halottak napjára elbirt három szentmise áldozatot a véres spanyol polgárháború elesettjeinek és halottainak lelkiudvélért ajánlja fel.*

VASÁRNAP INSTALLÁLJÁK BALAN DR., LUGOJI PÜSPÖKÖT. Timisoara. Sajtó tud. *Balan János dr.* lugoji görög katolikus püspököt, akit most szenteltek Blajon püspök-ké, vasárnap fogják ünnepélyes keretek között Lugojon installálni.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24 egyegyed, London 21.28, Newyork 435.25, Brüsszel 73.30, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 235.10, Berlin 175, Bécs — schilling 76.50, Prága 15.40, Varsó 81.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

ÖTVENSZÁZALÉKOS UTAZÁSI KEDVEZMÉNY A KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁSRA. Bucuresti. Sajtó tud. Vasárnap nyílik meg a Károly-parkban a kertészeti kiállítás, amelynek tartamára, október 31-én déli 12 órától november 4-ig ötvenszázalékos vasúti kedvezményt engedélyezett a CFR.

1170-szeresre emelkedett egy részvény a newyorki tőzsdén. Newyorkból jelentik: A Klimax részvények, amelyek 1926-ban 10 centes árfolyamon cseréltek gazdát, a newyorki tőzsdén, a legutóbbi napokban 117 dollárra emelkedtek. Aki tíz évvel ezelőtt ezer dollárért vásárolt Klimax-részvényt, — akkor ugyiszólván kilóra kaphatta — most dollármilliomos lett. Még amikor arany után kutattak a múlt század vége felé, akkor találtak Klimax közelében egy furcsa szürkés fémet, amelyről csak később állapították meg, hogy molybden, amelyet az acél gyártásánál lehet felhasználni. A háború alatt megkezdtek a molybden kitermelését. Mire azonban lendületbe jött a termelés, befejeződött a háború és a részvény 10 centre esett vissza. Azután jött a mostani, soha nem látott fegyverkezési konjunktúra, amelynek következtében Klimax környékének molybden termelése csillagászati magasságra emelkedett és a részvény árfolyama a 10 centes értéktelen részvényből 117 dolláros nehéz papír lett.

ÖRÍÁSI TŰZ A LONDON MELLETTI FILMVÁROSBAN. Londonból jelentik: Csütörtök reggel a London melletti Southall-ban lévő Metropolitan filmgyárban hatalmas tűz pusztított. Több studio teljesen leégett. A kár nagyságát még nem lehetett megállapítani.

Szovjettörv a sarkvidék benépesítéséről. Moszkvából jelentik: A szovjet tizenhétéves tervet készített a sarkkörnyéki területek benépesítésére s akik az áttelepítésre kényszerülnek nem vetik alá magukat, dupla adót kötelesek fizetni. Ugy látszik, egy főkérről két bőrt akarnak lenyuzni...

UJBÓL NAGY HALOTTJA VAN A SZÉKELYSÉGNEK. Targu-Săucea. Sajtó tud. Az utóbbi évek folyamán szinte sorozatos rendet vágott a halál a székelység munkás, küzdő, vezetésreihivatott férfiainak sorában, akik közül most dr. Ikefalvi *Diénes Ödön* tg.-săuceai ügyvédet ragadta el. Ikefalvi *Diénes Ödön*, aki 30 éven át volt a *Székely Ujság* felelős, illetve fő-szerkesztője, minden szépért, jóért önzetlenül dolgozó ember volt s megyéje területén nem volt olyan értékes mozaikom, melyben mint tényleges munkás becsülettel ne dolgozott volna. Így igazgatósági tagja volt a Székely Nemzeti Múzeumnak, alelnöke a Magyar Pártnak, elnöke a nagymultu tg.-săuceai Kaszinónak és vezetőségi tagja minden küzdő egyesületnek, ahol nemcsak címet viselt, hanem valóban dolgozott, küzdött és áldozott időt, sőt anyagiakat is. Legnagyobb és egyben legkedvesebb munkáját mégis az általa alapított tg.-săuceai múzeumban végezte, amelynek sok tízezernyi darabja mind az ő kezén ment keresztül és melyeket ő könyvelt, gyűjtött, rendezett azért, hogy a jövő generációnak tanulságul, felbecsülhetetlen értékűl megmaradjanak. Fáradságtalan munkájában perenyi pihenést se ismert s talán éppen ez a megfeszített munka okozta halálát, mely 62 éves korában, október 26-án következett be Tg.-Săucea-ban.

Tilos a vonatokon koldulni. Bucuresti. Sajtó tud. A CFR az utasok régi panaszaát orvosolta: betiltotta a vonatokon való koldulást és vándorkereskedelmet. Eltűnnek tehát vonatainkról azok a mindenhova befurakodó, kétes alakok, akik cipőperlitől nadrággombig mindent kínáltak eladásra és csak az utazóközönséget moleztálták és eltűnnek azok a borzalmasan csonka koldusok is, akik gyakran utazgattak ingyen a vonatokon és közben az utasokat valóssággal terrorizálták. A CFR rendelete széles körben kellett megnyugvást és egy lépéssel ismét a nyugati nivó felé közeledett vasutunk.

AZ OLASZ KIRÁLY KITŰNTETTE A RÓMAI NÉMET NAGYKÖVETET. Rómából jelentik: Az olasz király von *Hassel* német nagykövetnek az olasz-német jóviszony előmozdításá terén szerzett érdemeiért a Szt. Móric és Szt. Lázár rend nagykeresztjét adományozta.

Nyomorában öngyilkos lett egy magyar varrónő Bucurestiben. Sajtó tud. *Kálmán Klára* 46 éves magyar varrónőt tegnap Str. Eneachita Vacarescu 36 szám alatti lakásán a lámpatűrtő horogra felakasztva találtak. Levelet találtak szobájában a főügyészhez címezve, amelyben a szerencsétlen nő leírja, hogy a nyomor kényszerítette tettének elkövetésére.

MEGHALT A „QUEEN MARY” KAPITÁNYA. Londonból jelentik: Sir *Edgar Britten*, a „Queen Mary” gőzös 62 éves kapitánya, a gőzös Newyorkba indulása előtt két órával szívszélhűdésben meghalt.

Angol diákok ebédsztrájkja. Londonból jelentik: Az oxfordi egyetemet a Pembroke-kollégium diákjainak váratlan ebédsztrájkja hozta izgalomba. A kollégium 150 diákja összebeszélte, hogy nem fogyasztja el az ebédlőcsarnokban szabályszerűen felszolgált ebédet, tiltakozásul a „nem izletes” ételek ellen. Az összeesküvést annyira titkolták, hogy a tanárok estebéd idején az ürességtől kongó csarnokban egyedül fogyasztották el a közös ebédet, amire a kollégium 300 éves fennállása alatt nem volt példa. Ugyanakkor a diákok az egyetemi szabályok ellenére a városka egyik vendéglőjében lakomáztak. A hallgatók kijelentették, hogy amíg nem javítják meg a kollégium konyháját, nem térnek vissza a közös asztalhoz.

Dr. Petró József:
Pázmány Péter
prédikációi
 I, II, III.
Ara kötetenként 210 lei és portó.
Kapható: könyvosztályunknál.

BARÁTNŐK
 — És mondd, drágám, olvastál már arról az új szépitőszerről, amellyel az összes lapok tele vannak?
 — Olvastam-e? Már ki is próbáltam.
 — Akkor hát nem hiába gondoltam, hogy az egész csak ámitás.

VIGYÁZZ A SZÍVEDRE!

Ebből az örökké aktuális könyvből a IV kiadás most jelent meg!

Hogyan éljen a szívbajos ember?

Szívbaj, érlemeszesedés, vérnyomás.

Irta: **dr. Bodon Károly** egyetemi tanár.

A tartalomjegyzékből: A szívbetegségek legfőbb tünetei: Gyengeség — A kifulladás — A szívdobogás — Szívtájéki fájdalom — A lélek és a szív — A szívbajok és egyéb bántalmak egymásra való cserehatása — A szívbajok keletkezésének egyéb okai — Toxinok — Baktériumok — Az emberi szervezet által termelt mérgek, belső mérgek, anyagcseremérgek — A szervezetbe kívülről bevitt mérgek — Sebzések, sérülések — Rendellen életmód — Általános életrendi szabályok — Munka — Pihenés — Sport — Táplálkozás — Szeszitalok, kávé, tea — A dohányzás — Nemiélet, házasság — Az alvás — Az érlemeszesedés, vérnyomás — Meg lehet-e gyógyítani a szívbajokat? — A szívbetegségek kezelése — Gyógyszeres kezelése — Étrendi kezelése — Klimaváltoztatás — Nyaralás — Torna, masszáz — Fürdőkúrák — Villamos kezelés — Érvágás — Lelki kezelés — Mikor forduljunk tehát orvoshoz?

Ára 95 lei és portó.
Kapható könyvosztályunkban.

Az új angol postabélyegelek első kiadása csak kísérlet. Londonból jelentik: Most bocsátja ki az angol posta a VIII. Eduárd képét viselő első postabélyegsorozatot. Az új bélyegeket egyetlen díszre az ifjú király erősen fűs külseű arcáépe, amely közönséges fénykép után készült és a bélyegen halfélé néz. Az első kibocsátás egyelőre csak háromféle névértékben (fél, 1 és fél, 2 és fél penny) és összesen 300 millió darabban jelenik meg, ami Anglia tiznap bélyegszükségletének felel meg. Az első kiadás az angol posta történetében példa nélkül álló újításként csak kísérleteszerű lesz. Ugyanis Sir *Walter Wormersley* helyettes főpostamester a király kifejezett óhájára kijelentette, hogy az első kibocsátást csak közkivánatra fogják továbbiak követni, mert a posta a közönség izlésének megfelelő bélyegeket akar kiadni és ezért tekintethe veszi az indokolt bírálatokat és módosítási javaslatokat, ha a király azokat jóváhagyja.

Ugató lemezek a betörők ellen. Párizsból jelentik: Érdekes találmányt szavadalmaztatott egy párizsi mérnök. A mérnök gramofont konstruált, amelynek lemeze kutyaugatást ad vissza. A gramofont egy automatikus szerkezet hozza működésbe és a szerkezetet úgy lehet beállítani, hogy a kutyaugatás például félóránként felhangzik. A mérnök véleménye szerint a gramofont különösen a majorokban, vidéki kateklyakban s hasonló helyeken lehet nagyon praktikus használni. A tolvajokat, akik például magános paraszt-majorokat akarnak kirabolni, a váratlanul felhangzó kutyaugatás megriasztja, menekülésre készíti. A betörők ugyanis természetesen nem gramofon lemeze fognak gondolni, hanem valami mérges, harapós kutya.

Cukrozott ruhák. Newyorkból jelentik: A Niacet Chemicals Co. olyan cukorvegyületet hozott forgalomba, amelynek oldatával szöveteket vagy papírokat vízhatlanná lehet tenni. Ha a szövetet a különleges cukoroldattal megnedvesítjük s azután kivaszaljuk, nagyszerűen ellenáll esőnek viznek. Így vízhatlanítják a szigetelőpapírokat is. Persze, nem tiszta cukoroldattól van itt szó, hiszen az bajosan válna be, hanem a cukornak egy más anyaggal való vegyületéről, amely vízben nem, csak bizonyos oldószerekben oldható.

Európa legnagyobb gyárméénye. Európa legnagyobb gyárméénye épül a rajna-vestfáliai iparvidéken. A kémény alapjának átmérője huszonegy méter a kéménylyuk az alapon nyolcméter tág a végén öt méter. A gyárméény magassága 150 méter és kerek másfélmillió darab téglát építenek belé.

RÁDIOVAL SZERELIK FEL A FŐVÁROSI RENDŐRSÉGET. Bucarestből jelentik: Mint ismeretes, a fővárosi rendőrprefektúra az azal a tervvel foglalkozik, hogy rádió-vevőkészülékkel szerelje fel a rendőrség motorkerékpárjait és gépkocsijait. A múlt napokban a bécsi rádió-kiállítás meghívására a bucuresti rendőrprefektúra kiküldöttei megtekintették a kiállítás modernbb és elérhető tökéletességű gépeit. Ezeket még a hét folyamán Bucarestbe hozzák, hogy kipróbálják: megfelelnek-e a fővárosi rendőrség szükségleteinek.

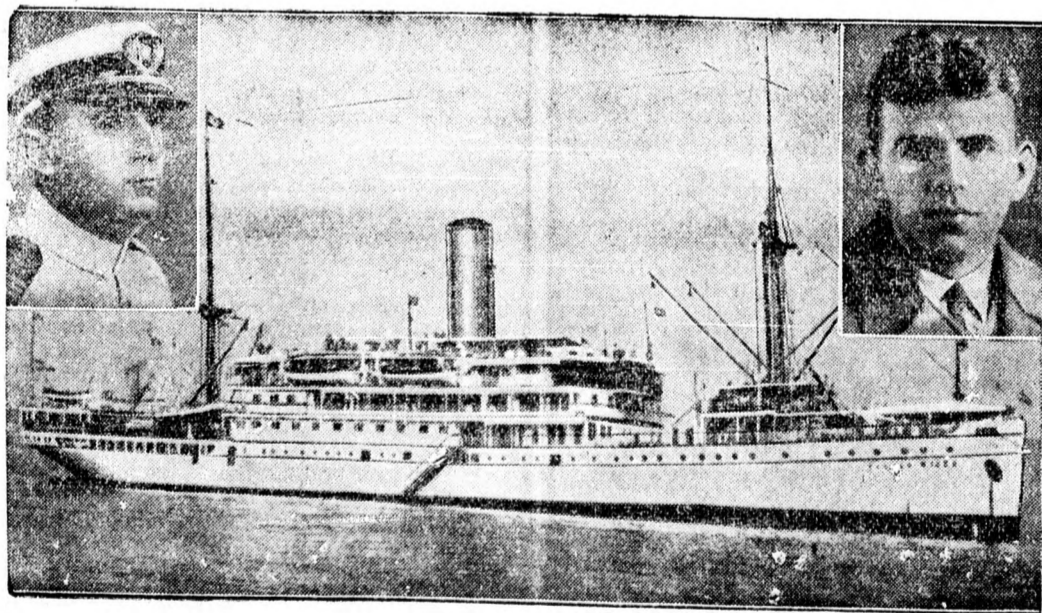
Ujból fellépett a vörheny járvány Treiscaune megyében. Tg.-Săuceș. Saját tud. A nyár folyamán pár hónapig szünetelt az a veszedelmes vörhenyjárvány, amelynek sok halálos áldozata is volt Treiscaune megye területén. Most az első hűvösebb napok után Tg.-Săuceșen, Semnián és Turian ismét járványszerűen fellépett a vörheny, amelyet Tg.-Săuceșen felnőttek is megkaptak. A betegség azonban enyhébb lefolyásnak mutatkozik, mint amilyen a tavasszal volt.

FALU-SZOLGÁLATRA KÖTELEZIK A FIATAL ORVOSOKAT. Bucarestből jelentik: A legfelsőbb egészségügyi tanács ülésén Costinescu egészségügyi miniszter nagyfontosságú javaslatot terjesztett elő. Ennek értelmében a fiatal orvosokat a jövőben arra kötelezik, hogy egy évet a falvakban töltsenek a kötelező katonai szolgálat keretében. Ezzel az intézkedéssel a falvak egészségügyi helyzetén akarnak javítani.

Nagy medveadászat lesz Odorheiu környékén. Bucaresti tudósítónk jelenti: November hó végén nagy medveadászat lesz Odorheiu környékén. A vadászaton több külföldi vendég, közöttük számos angol is részt vesz.

*** A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódjanak, mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testzsigert okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindennemű saját szag iránt eltompulnak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kimérve nem kapható.**

Devalváció Krisztus előtt 536-ban. Bizony már 2500 évvel ezelőtt is volt devalváció. Solon, Athén parancsoló ura nyult ehhez az esz-közkhöz, amikor annyira felszaporodtak az államadóságot, hogy csak a drachma 27 százalékos leértékelésével lehetett megszűntetni az államcsődöt. Az eredmény azonban mégsem volt kielégítő. Vad spekuláció vette kezdetét, ami mélyen megrázkódtatta a gazdasági életet. Amikor pedig kiderült, hogy Solon három barátjának előre elárulta, hogy devalválni fogja a drachmát, a nép elkeveredése nem ismert határt, hisz a jó barátok alaposan gyümölcsöztették a Solontól előre nyert értesüléseket. És így az első ismeretes devalvációval együtt kitört az első nagy pénzügyi botrány is, amelyet annyi követett még a pénzgazdaság történetében.

A „Van der Wyk” nevű holland gőzhajó Jáva közelében elsüllyedt

kétszázötven ember volt a hajó fedélzetén, akik közül hetvenhárman a tengerbe fulladtak. Képünkön balról W. Akkerman kapitány képe látszik, akit kimentettek, jobbról a hajó szikratávírója, aki élete utolsó pillanatáig hősiességgel adta le a segítséget kérő jeleket

Gróf Apponyi Albert

Élmények és emlékek

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályában.

Ara 235 lei és portó.

A FÖLDKÖZI TENGEREEN DULÓ VIHAR ELSÜLLYESZTETT EGY HAJÓT 80 UTASAL. Kairóból jelentik: A Földközi-tengeren napok óta dúló viharban szerdán Alexandria partvidékén borzalmas hajókatasztrófa történt. Az „Abd el Latif Luffy” egyiptomi személyszállító gőzös Alexandriától tizenöt mérföldnyire hajótörést szenvedett és elsüllyedt. A hajó legénysége és ötven utasa közül — a jelek szerint — egy sem menekült meg. A segélyhajók estig nem találtak egyetlen hajótöröttet sem.

Aradon házikezelésbe veszik a temetkezési vállalatokat. Arad. Saját tud. Arad város vezetősége, miután az új közigazgatási törvény erre módot nyújt, tervbe vette, hogy rövidesen városi kezelésbe veszi a temetkezési vállalatokat. Arra vonatkozóan, hogy a vállalatokat megveszi-e a város, vagy egyszerűen kisajátítja, egyelőre nem döntött az átmeneti bizottság, hanem bizottságot jelölt ki, amely tanulmányozza a helyzetet s részletes jelentést készít arról, hogyan lehetne az elgondolást gyakorlatban megvalósítani?

HÁROM HÓNAPOS GAZDASÁGI TANFOLYAMOT RENDEZ A MAGYAR PÁRT CIUCBAN. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az Országos Magyar Párt ciucmegyei szervezete elnökének, dr. Pál Gábor orsz. képviselőnek az indítványára három hónapos gazdasági tanfolyamot rendeznek a ciucsumuleui volt megyei székház most kijavított épületében. Dr. Pál Gábor meghívására szerdán megjött az EGE képviselőtársaságában értekezletet tartott a Magyar Párt helyiségében, amelyen megbeszéltek a tanfolyam részleteit. A megye közönsége élénk tetszéssel fogadta a tanfolyam hírt.

A bányamunkásnak tilos egy évben kétszer megbetegedni. Saját tud. A munkásbiztosítói törvény kimondja, hogy a beteg munkás első heti bérét a munkaadó köteles fizetni, a többi betegesélyező folyósítja. A bányakincstár eddig alávettette magát ennek a rendelkezésnek, míg most azoknak a munkásoknak, akik a bányalevegőben ebben az évben másodszor lettek betegek, vagy szerencsétlenül jártak, megtagadta a kifizetést azzal, hogy egy évben belül másodszor csak a saját zsebének terhére lehetnek betegek. A bányamunkások a betegesélyező fellebbezési bizottságához folyamodtak orvoslásért.

*** Szívbetegeknek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti. Az orvosok ajánlják.**

Már jövőre forgalomba helyezik a Resita-Caransebes közti új vasútvonal egy részét. Timișoara. Saját tud. A vasútigazgatóság bizottsága most tartotta meg a Resita-Caransebes között épülő új vasúti vonal hivatalos bejárását. Az új vonal negyven kilométernyi hosszú. Négy közbeeső állomása lesz: Calnic, Ezeris, Brebu és Cornatel. Calnicon már megvan az új, emeletes vasúti állomás, különben ott torkollik be az új vonal a timișoara-resitaiba. A többi állomásépület helyét a helyszínen jelölték ki a bizottság. Szó van arról is, hogy a munkálatok siettetésével a vonal egy részét már jövőre forgalomba helyezik, mégpedig Resita és Brebu között.

KINAI VETÉSTŐL AZ EURÓPAI ARATÁSIG. A búza nyomai egészen Krisztus előtt 2700-ig megtalálhatók. És ezek a nyomok nem Egyiptomba vezethetők, mint ahogy a „múmiaházáról” szóló legenda után gondolhatnánk, hanem Kinába. Ismerték ugyan már nem sokkal később, vagy tán már ezidőtájt is az egyiptomiak is, de hozzánk Ázsiából került a népvándorlásokkal. Eredeti hazájában, Kinában, nagy pompával, fényes szertartások között ünnepezték minden évben a gabona elvetésének napját. Maga a császár vetette el az első gabonaszemetet; rizst, szóját, búzát, kölest. Milyen szép ez a szokás, milyen szép gondolatot rejt magában. Nálunk az aratást ünneplik, a kész, az elvégzett munka eredményének örülnek. A keleti ember egészen másképp adta meg a tisztelgetést az „élet”-nek. Maga a császár a „Menny Fia” alázta meg magát és saját kezével végezte az egyszerű földműves munkáját. A Kelet a vetést ünnepelte, Európa az aratást.

December 8-án lesz a mercurea-ciuci katolikus főgimnázium öregdiák találkozója. Saját tud. Hirt adtunk arról, hogy a helybeli katolikus főgimnázium tanári kara öregdiáktalálkozó rendezését vette tervbe. A találkozó határnapját november 8-ában állapították meg. Amint értesülünk, a találkozó határidejét december 8-án, Boldogasszony Szeplőtelen Fogantatásának ünnepén tartják meg, mert november 8-án szentelik fel az új görögkeleti templomot.

A „REMEKMŰ HALÁLA.” Felkérem mindazokat, akik a cluji Minerva kiadásában megjelenő „Remekmű halála” c. művészeti könyvem előjegyzési íveit szívesek voltak átvenni, hogy ez íveket mielőbb hozzám visszaküldeni szíveskedjenek. Huzella Ödön, Magyar Lapok szerkesztője, Oradea.

SZÍNHÁZ

A művészeti minisztérium hatáskörébe kerülnek a színházak és filmek ügyei

București. Saját tud. Tegnap összeült a vallás- és művészeti miniszteriumban a bizottság, amely arra hivatott, hogy az új színházitörvényt előkészítse. A bizottság a következő alapelveket határozta el:

A filmhivatalok és a filmcenzura a művészeti minisztérium hatáskörébe kerülnek. Minden nyilvános előadás ügyéről a színházitörvény fog intézkedni. A magán színházintézetek és előadások ellenőrzésének ügyét teljesen a művészeti minisztérium veszi át. Kötelezik a községeket és vármegyéket a színházak támogatására. A román nemzeti színházak vándortársulatokat szervezzenek és falusi előadásokat szervezzenek az állás nélküli színészek elhelyezésére.

November tizedikén jön a színház Oradeára. A Thalia társulat kitűnő együttese — mint értesülünk — november 10-én kezd meg városunkban a színház előadásokat és előreláthatólag karácsonyig itt maradnak.

A timișoara-satumarei színház társulat Careiben. A timișoara-satumarei színház társulat idei szezonját november 3-án kezdi meg Careiben, az ottani városi színházban. Az idei szezon legsikeresebb ujdonságait mutatják be, de klasszikusokat is, így előadásra került a Hamlet is

A G Y E R M E K

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

SZENT IMRE KIRÁLYFI RÓL

Lillimos hercegünkhöz
szálljon ma fohásznunk,
kire áhitattal tekint
népünk, ifjuságunk.

Apostoli nagy királynak
Szent Istvánnak sarja,
támogatja, óvja, védi
Gellért püspök karja.

Lolke fehér lillomát
tisztán megőrizte,
selymes, lengő lobogóját
az ég felé vitte.

Ezért tanulunk mi tőle
égi mezőn járni,
ezért kedves védőszentünk
Szent Imre királyfi.

Ünnepére ezért bontunk
fehér selyem zászlót
s köszöntjük őt, a mennyei
liljomok közt járó.

Ifjuságunk arra kéri,
hogy vezesse, óvja,
s lebegjen fölötté fényes,
lillimos, dicsőséges
fehér lobogója.

Évike templomba megy

Évikével a Balaton partján ismerkedtem meg
ezelőtt három évvel és azóta minden nyáron ta-
lálkozunk. Nefejeleskék szeme van, a haja meg
olyan színű, mint az érett búzakalász. Mikor ne-
vet, — biztosra veszem, hogy az anyukák is le-
kukucsálnak a báránnyelők közül és azt
mondják egymásnak:

— Halljátok? Évike kacagott! Attól fényese-
dett ki olyan szépen a nap aranytányérja.

Ezen a nyáron is együtt lubickoltunk az ég-
színek vizű Balatonban és Évikének ezen a
nyáron is pecsenyére sütötte a nap az orra he-
gyét meg a két kicsi vállának a gömbölyödését.
Dehát ki gondol ilyesmivel a drága nyári verő-
fényben, mikor olyan jól esik könnyű csolnak-
kal messzesíklani a tükörsíma vizen!...

A gyerekek egész héten át fürdőruhában jár-
nak, úgy pirulnak, barnulnak, mint a fák édes
gyümölcse. De vasárnap, — akkor frissen mosott-
vasalt ruháskát kapnak és az egész család
templomba megy.

Olyankor hosszú sorban, nagy csapatokban
indulnak a különböző villák lakói a szabadii
gyermekszanatórium öreg fenyő alá, mert ott
tartják meg minden vasárnap a tábort szeptimét.

Ezerkét száz sápadt arcú, vézna nagyvárosi
gyermeket gondoznak, hizlalnak, erősítenek ebben
a sanatóriumban, — elsősorban az ő kedvükért
mondják a szeptimét a szabadban, de az ő-
sfenyők kiterjesztett zöld szárnyai alá elférnek a
környékbéli villák lakói is.

Évikék tehát vasárnap korán reggel le-
szaladtak a partra, hogy a Balaton óriási ara-
nyos mosdótájjában gyorsan megfürdhessenek.
Négyen voltak és azon versenyeztek, hogy ki ér
le hamarabb a vízhez.

Hirtelen hangos sikoltozás, kiáltás hallat-
zott:

— A Gizi! Megszökött a Gizi! Ott van a Bala-
ton közepén, már alig látszik!

A környékbéli villák ablakaiban kíváncsi fe-
jek jelentek meg:

— Mi történhetett azzal a kislánnyal?

Pedig hát az a Gizi nem is volt kislány. Egy
rakoncátlan csónakot neveztek „Gizi“-nek, az
szabadult el a cölöptől és mivel úgylátszik az éj-
jel befelé hullámozott a Balaton. — befelé sodorta
az elszabadult csónakot is. Évike fivéréje látva
a nagy veszedelmet, hogy a „Gizi“-t, mint gaz-
dátlan kóbor csónakot elvihetik valamerre, hir-
telen a vízbe vetette magát és utána úszott. Fél-
órás derekas munkával tudták csak partközelle
hozni és újból kikötni a kalandozó természetű
csónakot.

Közben anyuka már harmadszor kiáltotta:

— Siessetek gyerekek, mert különben le-
césünk!

Évike szaladt elsőnek haza, ő kapta fel leg-
először fodros, virágos vasárnapi ruháskáját.
Mire anyuka a többieket is után indította és ő
maga is előszedte az imakönyvét, hogy apuká-
val együtt a gyermekek után induljon, — Évike
már messze járt. Nagyon sietett.

Csak hogy Évike bármennyire is siet, —
mégiscsak hat éves és a nagyobbak hamar utól-

érik, ha akarják. Utól is érték és nagyot kiáltot-
tak:

— Anyuka, nézd csak, mit csinált Évi! Így
akar a templomba jönni!

Nagy dolognak kellett történnie, hogy Évike
iskolás testvérei ilyen hangosan kiáltottak. Vé-
gül anyuka is, apuka is odaért. Évike szegény-
kezve hajította le a fejét és gyanusan csillogott a
szeme. Kezében egy fehér zsinogot tartott, a fe-
hér zsinog másik végén pedig egy fából faragott
kerekeken járó sárga madár húzott egy ríktó
zöldre festett kis kocsi.

Évike büntudatosan állott a lármázó és mé-
lattanító gyerekek között, akik azt kiáltották:

— Nézd anyuka, a játékát is el akarja vinni
a szeptiméire!

Halkan mondta Évi:

— Igen, anyuka, mert ezt a madárkocsit teg-
nap hozta nekem keresztapám és olyan nagyon
szeretem!

Amíg ezt mondta Évike, nagyon alázatosan
és féltékeny pislogott fel anyukára.

A végső ítéletet végül is apuka mondotta ki:

— Ugyan hagyjátok Éviket! Azt a madár-
kocsit is meg kell mutatni a Jézuskának!

A gyerekek megnyugodtak az ítéletben, Évike
pedig olyan vígan lépegetett tovább a madár-
kocsijával, hogy még a nap is kacagva nézett le
reá az égről.

Nem is késtek le a tábort miséről és a Jé-
zuska, aki olyan nagyon szereti az ilyen szelíd
és ragaszkodó szívű kis Éviket, — úrfelmuta-
táskor bizonyára rámosolygott Évike és a
madárkocsijára.

Eminéni üzeni:

Becker Erzsika. Mióta kedves levélkédet
megirtad, bizonyára már el is fogyott a jutalom-
csokoládé. A megkínálásodat fenntartjuk ak-
korra Erzsikém, amikor majd egyszer személye-
sen nyújthatod felém a tábla csokoládét. Más-
kor se maradj le a pályázatokról. Vadász Nu-
sika. Szépen írt kedves levélkédeknek nagyon
megörültem Nusikám, szerezz nekem máskor is
ilyen örömet! Vadász Erzsika. Remélem, hogy
megkaptad a könyvet és csokoládét és a sok ta-
nulásod mellett is lesz annyi idő, hogy irhass
nekem néha-néha levelet. Löw Judith. („Szivi-
ke“) Várom-várom az ígért leveledet, — vajjon
miért késik? Kádár Sándor. Úgyesen irtad le a
nyeremény könyv fölötti örömet, de írd más-
kor is levelet nekem, az osztálytársaiddal együtt!

— Molnár Rózsá. Látod Rózsikám, ha részt ve-
zel a pályázatainkon, máskor is szerzhetsz
anyuskádnak ilyen nagy örömet! Most már to-
vábbi levélkéidet várom. Feld Erzsébet. Nagyon
köszönöm, hogy elhoztad kedves kis iskoládat a
pályázatra. Leveled is nagy örömet szerzett, szív-
ből ölellek!

Magduska kiflije

Voltaképpen Fehérkének hívták otthon a kis
Magduskát, mert olyan fehér volt az arca, mint
a lilom. Édesanyja valahányszor sápadt arcára
tekintett, mindig elszomorodott s így sóhajtott
magában:

— Édes jó Istenem! Miért nem nyílik az én
szegény leánykám arcán is egy-egy piros rózsá!
Mért nem olyan egészséges ő is, mint más gyer-
mek!

Magduskának az iskolában egy árva leányka
volt a baloldali szomszédja, akit szegény özvegy-
asszony rokona nevelt.

Tíz órai szünetkor minden gyermek elővette
táskájából az oszonnára kapott harapnivalót,
csak a kis árva leánynak nem volt semmije.
Oly szomorúan nézte a többi, hogy Magduská-
nak megesett rajta a szíve s neki nyújtotta az
egész friss, ropogós kiflit.

— Neese, Annus, neked adom az oszonná-
mat.

A kis Annus sötét szeme felragyogott. Micsoda
jó napja volt ez! Tán sohasem evett olyan
finom kiflit. Magduska nem győzte nézni, milyen
jó étvágya van a szegény árvának!

Attól fogva Magduska oszonnára kapott kif-
lijét mindig az árva Annus fogyasztotta el az is-
kolában.

Kora tavasszal köhögni kezdett Magduska.
Orvost hívtatva szülői, aki nem engedte többé
Magduskát iskolába.

Szép képeskönyveket adtak neki, azokat for-
gatta otthon. Legtöbbet azonban a kertben kel-
lett sétálnia.

Ugy tíz óra tájban, mikor oszonnára hívták,
eszébe jutott Annuska, árva kis szomszédja az
iskolában.

— Jaj Istenem! — kiáltott föl könnyezve, —
nincs most oszonnája a szegény Annuskának!

— Ne sirj azért, kicsikém! — vigasztalta
édesanyja. — Elküldjük neki a kiflit.

El is küldték azontul Annuskának a kiflit
mindennap. Magduska pedig hervejt, mint a
széltépte lilium.

— Ugy-e, anyukám, elküldik a kiflit Annus-
kának, akkor is, ha meghalok? — kérdezte egy-
szer.

— Elküldjük neki mindig, édes kis lányom!
— felelte a bánatos édesanya.

Magduska boldogan mosolyogva hunyta le
szemét: szép csillagos éjszakán mennybe szállt
s angyal lett belőle. Onnan figyelte hogyan pi-
rosodott ki Annuska arca az ő örökségül ha-
gyott mindennapi kiflijétől. Cs. K.

REJTVÉNYEK

I. PONTREJTVÉNY

N . m . o . á . a . ö . a . i . u . á .

II. VONALREJTVÉNY.

e j o s n p z t s a g a n a s z !

H ! m t a u s a c k i z á p u t a

A 235. számban közölt rejtvényeink helyes
megfejtése: 1. Hintaló, 2. Költőné, 3. Ujságíró,
4. Keresztkérdés, 5. Kerékpár.

Megfejtették: Domokos Rozália, Varga Feri-
ke, Szász Margitka és Bandi, Péteri Kálmán,
Molnár Kató, Kenesci Béla, Kovács Bözsi, Ka-
csó Sarolta, Kelemen Iluska, Verebes Sárka.

A kisorsolt meséskönyvet Molnár Kató nyer-
te meg.

KÖZGAZDASÁG

A munkakamarai elnökválasztások

meglepetést, melyről Oradeán és messzevidéken még ma is sok szóbeszéd esik, elsősorban nem a szenzáció-éhség kielégítésére, hanem igen fontos tanulságok levonására ad elsősorban kiemelt alkalmat. A teljes tárgyilagosság szemszögéből állapítsuk meg mindenekelőtt, miképp nem személyi, politikai, vagy faji ellentétek lelki rugói hozták működésbe azokat az erőket, amelyek „paktumot” borítottak fel és új helyzetet teremtettek. A hivatalos jelölt Samarineanu tró és hírlapíró volt. Személyét általános rokonszenv környezi mindenfelé. Nem túlzó senmiben, legfeljebb sajátmagának jó adminisztrátora. Ez sohasem tekintődött bűnnek. Ma pedig legkevésbé az.

A hivatalos jelölt ilyen körülmények között biztosra vehette a győzelmet, — annál is inkább, mert hiszen megelőzően sikerült kitaposnia az ideiglenes bizottság elnöki tisztébe történt kormányhatósági beültetését is. Samarineanu úr kétségtelenül egy emelkedettebb szellemű kultúra érdemes képviselője, aki — mint ilyen — jól ismeri a dolgozó tömegek szociális érdekeit s az eretük való küzdelemre is kitűnő felkészültséggel rendelkezik. Ujságírói műveltségét szoros kapcsolatban van a gyakorlati élettel. Irói lelkének húrjai is nyilván érzékenyebb hangulatsúak az átlagemberekénél. Dolgozó ember, aki szellemi értékeit váltja apró-pénzre. És mégsem vállalták munkakamarai

elnöknek. Mi lehet ennek az oka?

Megmondjuk!

Az oradeai munkakamara „ideiglenes” illetékesei megelégedtek arról, hogy az iparos-ság törzsszökös érdekképviseletét, az ipartestületet, megszüntette az új törvény. A kézműiparos-ság a kereskedelmi és iparkamara ajtaján is hiába kopogtat. A Munkakamarában — minden szép ígéretek ellenére — mostohasorsra kárhoztatták s múltán nagyértékű vagyonát is egyetlen tollvonással átörökítették — kereste és követelte elhelyezkedésének jogát. Ugy vélte: ha már nincs meg a felszázados ipartestületi hajlék, — jól, becsületes érdekképviseleti követelményeinek leginkább megfelelő bútorzattal kell berendezkednie kissé hideg levegőjű új környezetében.

Nem beszélt az előkészület napjaiban senki. Hangos szavú népgyűlések sem estek. Ellenben összefogott három vármegye iparossága és óriási többséggel választotta elnökévé Moga Máté szabóiparost, aki iránt egyként bizalommal viseltettek úgy a többséget, mint a kisebbségi elemeket.

Könnyen megtörténhetik, hogy az oradeai választást valamilyen ürügy alatt megsemmisítik. Ez azonban nem változtat azon a fellegáson, miképp komoly összefogással, még a lehetetlennek látszó feladatok is megoldhatók.

(—ob—)

Szabó Béni képviselő fontos beadványa a munkaügyi minisztériumhoz, a mesterkönyvek ügyében

Brasovból jelentik: Szabó Béni, magyarpárti képviselő a napokban rendkívül fontos ügyben fordult beadvánnyal a munkaügyi minisztériumhoz. A beadványban elmondja, hogy azok az iparosok, akiknek joguk van arra, hogy mesterkönyvet kapjanak, ezt csak a segédkönyv kiváltása után kérhetik. Igaz, hogy a kapott igazolvány alapján tovább folytathatják munkájukat, de saját nevük alatt nem nyithatnak műhelyeket, noha arra minden joguk megvan, hanem meg kell várniuk a bizottságnak azt az ülést, amelyen a már megkapott segédkönyv alapján elismerik mester jogosultságukat. Szabó Béni képviselő olyan döntést kér a munkaügyi minisztériumtól, hogy azok az iparosok, akik igazolták, hogy legalább három évig mint segédek működtek és így a mesterkönyvre joguk van, azonnal megkezdhesék saját nevük alatt iparuk gyakorlását s a munkakamara, az ilyen iparosoknak a mesterkönyv végleges kiállításáig ideiglenes igazolványt adjon.

GYENGE MINŐSÉGŰ MUSTOT SZÜRETELTEK AZ ARADI SZŐLŐTERMELEK. Arad. Saját tud. A Hegyalján a szüret befejeződött. Az aradi mezőgazdasági kamarához érkezett jelentés szerint a bor általában mennyiségileg sokkal jobb a tavalyinál, minőségileg azonban annyira gyenge, amire már hosszú évek óta nem volt példa. A szokott 22—24 fok helyett mindössze 17 fokos mustot szüreteltek. Sok szőlősgazda, hogy a bor minőségét feljavítsa, megsemmisítette a rothadásnak indult szőlőfürtöket s inkább kevesebb, de jobb bort igyekezett a termésből kisajtolni.

Javulást mutat a magyar vállalatok bevétele Romániába. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben Magyarország bevétele Románia felé javulást tüntet fel. Az oka ennek, hogy az iparvállalatok igen nagy agilitással és áldozatkészséggel dolgoznak, csak hogy termékeiknek piacot tudjanak biztosítani. Jelentős cséplőgép exportot bonyolít le a Nemzetközi Gépkereskedelmi r. t. az utóbbi hetekben. A Szentgotthárdi Kasza- és Kovácsművek r. t. Romániába több millió lei értékű árut szállított le, exportált Jugoszlávia, Csehszlovákia és Lengyelország felé is. A Felten r. t., a nagy verseny ellenére is az utóbbi hetek-

ben nagyobb exportot bonyolított le Romániába. Nagyobb rendelést tudott szerezni a Standard Villamossági r. t., ennek lebonyolítása részben megtörtént, részben folyamatban van.

A salárdi nagyvásárt november 11-én, szerdán tartják meg.

Arcáhidetések

Lakás

Kapualatti

butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Butorozott szoba

teljes ellátással november 1-re kiadó. Str. Ciordas No. 50.

Két utcai szoba

konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Kiadó

egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Különféle

ŐSZI ÜLTETÉSRE

gyümölcsfát, fenyőt, bukszust, rózsát nagy készlet miatt nagyon olcsón árusít CZIRA kertész. Oradea, Str. Prága 24.

Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

Sírlámpák,

öblönyök eladók. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13. az udvarban jobbra.

ÉLŐ-ES MŰVIRÁG KOSZORÚK

Mindszente és temetésre legszebb kivitelben, legolcsóbban készít CZIRA virágüzlet Oradea P. Reg. Maria 2

Epekő,

vesekőbántalmaitól és gyomorbetegségektől, köszvényektől és reumájtól könnyen és gyorsan szabadulhat. Kérjen válasszék csatolásával Utmutatót „Sanitas” jellege alatt. Cím a kiadóhivatalban.

Alkalmazás

Gyümölcskezelő,

kertész, aki felelősség mellett olt szőlőt, gyümölcsfákat és rózsafákat, a méhészetben is nagy jártassággal bír, állást keres. Címeket a kiadóba kér.

Oktatás

Felelősséggel

elvéllalom elemisták, liceumi magántanulók és liceumi rendes tanulók házi oktatását előkészítést. Cím a kiadóban.

Mindenszenti gyertya
nyerjedkilő 12 lei
Aszódinál Oradea Sas-palota

SPORT

AMTE—CAO Oradeán. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a CAO az aradi munkáscsapatot látja vendégül a Nemzeti Bajnokság keretében. A zöld-fehérek csapatában ismét játszani fog Feierstein. A valószínű „11” a következő: David, — Barta, Sarkadi, — Krausz, Juhász, Feierstein, — Geczó, Spielmann, Bodola, Kovács, Kocsis. — A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Aradról is sok szurkoló kíséri át az AMTE-t, sőt talán sikerülni fog egy különvontat is összehozni.

Uruguay—Románia válogatott labdarúgó-mérkőzés? Uruguay válogatott csapata a tavasz folyamán európai turára jön, amelyet két mérkőzést a francia, egyet a belga, egyet a jugoszláv, egyet az olasz válogatottal fog játszani. Buero, Uruguay berlini konzulja úgy nyilatkozott, hogy a kétszeres világbajnokcsapat hatodik európai mérkőzését Románia ellen fogja játszani, hogy ezzel háláját fejezze ki Románia iránt az 1930-ik évi világbajnokságon való részvételért.

Toma Aurél megvédte Európa-bajnoki címét. Párizsból jelentik: Toma Aurél, a kitűnő román légsúlyu boxoló, a hetedik menetben kiütötte az olasz származású francia Lorenzit és ezzel megvédte Európa-bajnoki címét.

Gál hatodik a kassai maratonon, Kassáról jelentik: A szerdán délután lefutott nemzetközi maratoni versenynek nem kedvezett az idő. Esőben, nehéz, csuszós pályán indult el a 42 versenyzőt számláló mezőny 42 km-es útjára, a célba azonban csak 28-an futottak be. A versenyt meglepetészerűen az osztrák Balaban nyerte 2 óra 41 p. 08 mp-es idővel. 2. Kiss magyar 2 óra 45 p. 10.6 mp. 3. Herber német 2 óra 47 p. 27 mp. 4. Csonka magyar. 5. Bertsch német. 6. Gál román. Gál előkelő helyezését okos beosztásának köszönheti. Zabala nem indult el a versenyen.

Dánia—Norvégia 3:2. Kopenhágából jelentik: A fedettpályás aerlegmérkőzések során az első fordulóban Dánia és Norvégia teniszszőke állottak egymással szemben. Az első napi 1:1-es eredmény után a párosban izgalmas kétórás küzdelem után a dán Plougman—Panker együttes 5:7, 1:6, 6:3, 6:4, 6:3 arányban verte a norvég Haanes—Bjursted-párt. A hátralevő egy mérkőzés során Haanes 6:4, 6:1, 6:2 arányban győzött Plougman s Körner 6:4, 2:6, 6:1, 6:4 arányban Jensen ellen. Végeredményben tehát a dánok 3:2 arányban győztek.

Érdekes ökölvívómérkőzés a franciák és németek között. Párizsból jelentik: Jeff Dickson, az ismert párizsi menedzser érdekes ökölvívó mérkőzést tervez. A nyolc súlycsoport német és francia hivatásos ökölvívóbajnokát akarja kétfordulós mérkőzésen egymással szembeállítani. Az így megrendezendő nemzetek közötti mérkőzést négy verseny keretében akarja lebonyolítani. Az első forduló négy mérkőzése Párizsban, négy meccse pedig egy német városban kerülne ugyanazon napon eldöntésre, míg a második fordulót a következő napok egyikén ugyanígy két-tesztva rendeznék meg.

Ismét kapható:

TÓTH TIHAMÉR

Legújabb műve:

I. rész:

Hiszem az örök életet

II. rész:

A keresztény házasság

A két sorozat egykötetben jelent meg 424 oldalon. Ara 240 lei és porto.

Megrendelhető könyvosztályunknál